

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА ФЕДЕРАТИВНАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ“ излегува два пати неделно. — Ракописите не се враќаат. — Огласите по тарифата. — Чековна сметка №. 62324. — Поштарина платена во готово.

Петок, 1 февруари 1946
БЕОГРАД
ГОД. II БРОЈ 10

Цена на овој број е 12.— дин. — Претплата за првото полугодие на 1946 год. дин. 350.— а цела 1946 година 650.— дин. — Редакција: Бранкова №. 20. — Телефон 28-838.

54.

РЕШЕНИЕ

НА

УСТАВОТВОРНАТА СКУПШТИНА

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

ЗА ПРОГЛАСУЕЊЕТО

на

УСТАВОТ

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Уставотворната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија, како врховниот претставник на народниот суверенитет и израз на једнодушната воља на сите народи на Федеративна Народна Република Југославија, на заедничката седница на својте домови, на Сојузната скупштина и Скупштината на народите,

решуе:

Устав на Федеративна Народна Република Југославија, усвоен от Сојузната Скупштина и Скупштината на народите, да се прогласи и објави на народите и граѓаните на Федеративна Народна Република Југославија.

УСТАВ НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

ПРВ ДЕЛ

ОСНОВНИ НАЧАЛА

ГЛАВА I

ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Член 1

Федеративната Народна Република Југославија е сојузна народна држава со републикански облик, заедница на рамноправни народи, што на основа правото на самоопределуење, вклучуејќи го правото на отцепуење, ја изразија својата волја да живеат заедно во федеративна држава.

Член 2

Федеративната Народна Република Југославија ја сочинуат: Народната Република Србија, Народната Република Хрватска, Народната Република Словенија, Народната Република Босна и Херцеговина, Народната Република Македонија и Народната Република Црна Гора.

Народната Република Србија ги има во својот состав Автономната покраина Војводина и Автономната Косовско-Метохиска област.

Член 3

Државниот грб на Федеративната Народна Република Југославија претставуе поле окружено со житни класје. Класјето долу се поврзани со лента на која што е испишана датата 29-XI-1943. Помегју врвовите на класјето има петокрака звезда. Средиште во полето се наогјаат пет факели косо положени, чиите пламења се соединуат во еден пламен.

Член 4

Државното знаме на Федеративната Народна Република Југославија се состои од три бои: сина, бела и црвена, со црвена петокрака звезда во средишната. Односот на широчината и должината на знамето е еден спрема два. Боите на знамето се положени водорамно и тоа по овој ред озгора: сино, бело и црвено. Секоја боја завзема една третина од просторот на широчината на знамето. Звездата има правилна петокрака форма и златен (жолт) раб. Средишната точка на звездата се поклопуе со точката во која што се сечат дијагоналите на знамето. Горниот крак на звездата влегуе до половината на сината боја на знамето, така да долните краци на звездата добиваат соодветно место во црвената боја на знамето.

Член 5

Главниот град на Федеративната Народна Република Југославија е Белград.

ГЛАВА II

НАРОДНА ВЛАСТ

Член 6

Во Федеративната Народна Република Југославија сета власт произлегуе од народот и му припаѓа на народот.

Народот ја реализира својата власт преку слободно избрани претставнички органи на државната власт, народните одбори, што од месните народни одбори до скупштините на народните републики и до Народната скупштина на ФНРЈ, настанаа и се развија во народно-ослободителната борба против фашизмот и реакцијата и што се основна придобивка на таа борба.

Член 7

Сите претставнички органи на државната власт ги избираат граѓаните на основа на општо, еднакво и непосредно изборно право со тајно гласање.

Народните претставници во сите органи на државната власт им се одговорни на своите избирачи. Со закон ќе се пропише во кои случаи, под кои услови и по кој начин избирачите можат да ги одзоват своите народни претставници и пред истекот на рокот за кој што се избрани.

Член 8

Органите на државната власт ја вршат власта на основа на Уставот на ФНРЈ, уставите на одделните народни републики, законите на ФНРЈ, законите на народните републики и општите прописи на повисоките органи на државната власт.

Сите акти на органите на државната управа и органите на правосудието мораат да бидат основани на законот.

ГЛАВА III

ОСНОВНИ ПРАВА НА НАРОДИТЕ И НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ

Член 9

Сувереноста на народните републики во состав на Федеративната Народна Република Југославија е ограничена само со правата што со овој Устав и се дадени на Федеративната Народна Република Југославија.

Федеративната Народна Република Југославија ги заштитуе и брани суверените права на народните републики.

Федеративната Народна Република Југославија ја заштитуе безбедноста, како и друштвеното и политичкото устројство на народните републики.

Член 10

Противен му е на Уставот секој акт управен против сувереноста, рамноправноста и националната слобода на народите на Федеративната Народна Република Југославија и нивните народни републики.

Член 11

Секоја народна република има свој Устав.

Народната република донесуе свој Устав самостојно.

Уставот на народната република ги одразуе особеностите на републиката и мора да биде во согласност со Уставот на ФНРЈ.

Член 12

Разграничуењата на териториите на народните републики ги врши Народната скупштина на ФНРЈ.

Границите на народната република не можат да се менуат без нејзината согласност.

Член 13

Националните малцинства во Федеративната Народна Република Југославија уживаат право и заштита на својот културен развој и слободна употреба на својот јазик.

ГЛАВА IV ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКО УСТРОЈСТВО

Член 14

Средствата за производство во Федеративната Народна Република Југославија се или општенароден имот, то ест имот во рацете на државата, или имот на народните кооперативни организации, или имот на приватни физички и правни лица.

Сите рудни и други богатства во утробата на земјата, водите, вклучуејќи ги минералните и лековитите, изворите на природна сила, средствата на железничките и воздушните соопштенија, поштата, телеграфот, телефонот и радиото се општенароден имот.

Средствата за производство во рацете на државата ги исползуе државата сама или ги дава на друг на исползуење.

Надворешната трговија е под контрола на државата.

Член 15

Со цел за заштита на животните интереси на народот, подигнуење народното благосостојание и правилно исползуење на сите стопански можности и сили, државата му дава правец на стопанскиот живот и развиток со општ стопански план, потпирајќи се на државниот и кооперативниот стопански сектор а реализирајќи ја општата контрола над приватниот сектор на стопанството.

Во реализирањето на општиот стопански план и стопанската контрола државата се потпира на соработувачката на синдикалните организации на работниците и намештениците и на другите организации на работниот народ.

Член 16

Општенародниот имот е главна поткрепа на државата во развитокот на народното стопанство.

Општенародниот имот стои под специална заштита на државата.

Управуењето и располагањето со општенародниот имот се определува со закон.

Член 17

Државата им посветува особено внимание и им дава помоќ и олеснуење на народните кооперативни организации.

Член 18

Се гарантира приватната сопственост и приватната превземливост во стопанството.

Се гарантира наследуењето на приватната сопственост. Правото на наследство се уредува со закон.

Никој не смее да го употребува правото на приватната сопственост во штета на народната заедница.

Се забранува постоењето на приватни монополистички организации, како што се картели, синдикати, трустови и слични организации создадени со цел за диктирање на цените, монополизирање на пазариштето и оштетување на интересите на народното стопанство.

Приватната сопственост може да се ограничи или експроприира ако тоа го бара општиот интерес, но само на основа на законот. Со закон ќе се одреди во кои случаи и во која висина ќе му се даде надомнада на сопственикот.

Под истите услови можат со закон да се национализираат одделни стопански гранки или претпријатија ако тоа го бара општиот интерес.

Член 19

Земјата им припаѓа на оние што ја обработуваат.

Законот одредува може ли и колку земја да има установа и лице што не е земјоделец.

Не може да има големи земјишни поседи во приватни раце на никоја основа.

Максимумот на приватниот земјишен посед се одредуе со закон.

Државата особено го заштитуе и помага сиромашниот и средниот селанец со својата општа стопанска политика, со ефтин кредит и со даночниот систем.

Член 20

Со стопански и други мерки државата го помага работниот народ да се здружуе и организира со цел за одбрана од стопанската експлоатација.

Државата ги заштитуе лицата во наемниот работен однос, особено со обезбедување правото на здружување, со ограничување на работниот ден, со обезбедување правото на платен годишен одмор, со контрола на работните услови, со грижа за жилишните околности и со социјално осигурување.

Малолетните лица во работниот однос уживаат особена заштита на државата.

ГЛАВА V

ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ГРАГЈАНИТЕ

Член 21

Сите грагјани на Федеративната Народна Република Југославија се еднакви пред законот и рамноправни се без оглед на народност, раса и вероисповест.

Не се признаваат никакви привилегии по рагјањето, положбата, имотното состојание и степенот на образованието.

Противен му е на Уставот и подлежи на казна секој со кој што на грагјаните им се даваат привилегии или се ограничуат правата на основа на разликата во народноста, расата и вероисповеста, како и секое проповедање на национална, расна или верска омраза и раздор.

Член 22

Грагјаните на Федеративната Народна Република Југославија се должни да се придржуат за Уставот и законите.

Член 23

Сите грагјани, без разлика на пол, народност, раса, вероисповест, степен на образованието и местото на живеење, што навршиле 18 години старост, имаат право да избираат и да бидат избирани во сите органи на државната власт.

Грагјаните што се наогјаат во редовите на Југословенската армија имаат право да избираат и да бидат избирани како и останатите грагјани.

Избирачкото право е општо, еднакво и непосредно и се врши со тајно гласање.

Не уживаат избирачко право лицата под старателство, лицата што со судска пресуда се лишени од избирачко право во време дури трае дејството на пресудата и лицата што на основа на сојузниот закон го загубуат избирачкото право.

Член 24

Жените се рамноправни со мажите во сите области на државниот, стопанскиот и друштвено-политичкиот живот.

За еднаква работа жените имаат право на еднаква плата како и мажите и уживаат особена заштита во работниот однос.

Државата особено ги заштитуе интересите на мајката и детето со создавање породилишта, детски домови и обденишта и со правото на мајката на платена отпуса пред и по рагјањето.

Член 25

На грагјаните им е гарантирана слободата на совеста и слободата на вероисповеста.

Црквата е одделена од државата.

Верските заедници, чието учење не се противи на Уставот, се слободни во своите верски работи и во вршењето на верските обреди. Верските училишта за подготвување на свештеници се слободни, а стоат под општ надзор на државата.

Забранета е злоупотребата на црквата и верата во политички цели и постоењето на политички организации на верска основа.

Државата може материално да ги помага верските заедници.

Член 26

Бракот и фамилијата се под заштита на државата. Државата со закон ги уредуе правните односи на бракот и фамилијата.

Полноважен е само бракот заклучен пред надлежните државни органи. По заклучувањето на бракот граѓаните можат да извршат и венчање по верските прописи.

Сите брачни спорови спаѓаат во надлежност на народните судови.

Евиденцијата на родените, венчаните и умрените е во надлежност на државата.

Родителите имаат спрема децата родени вон бракот исти обвези и должности како и спрема брачните деца. Положбата на вонбрачните деца се уредува со закон.

Малолетните лица стоат под особена заштита на државата.

Член 27

На граѓаните им се гарантира слободата на печатот, говорот, здружувањето, соборите, јавните збирања и манифестациите.

Член 28

Загарантирана е неприкосновеноста на личноста на граѓаните.

Никој не може да биде задржан во притвор подолго од три дена без писмено и образложено решение на судот или на јавниот обвинител. Најдолгиот срок на притворот се одредува со закон.

Никој не може да биде казнет за кривично дело без решение на надлежниот суд, донесено на основа на законот со кој што е одредена надлежноста на судот и кривичното дело.

Казните можат да се установаат и изречуваат само на основа на законот.

Никој, ако им е достапен на државните органи, не може да биде суден а да не е по законот сослушан и на прописен начин повикан да се брани.

Казните за прекршувања на правните прописи можат органите на државната управа да ги изречуваат само во границите што се одредени со закон.

Ниеден државјанин на Федеративната Народна Република Југославија не може да биде изгонет од државата.

Само во случаи пропишани со закон може граѓанинот да биде изгонет од своето пребивалиште.

Со сојузен закон се одредува во кои случаи и по кој начин може на граѓаните на Федеративната Народна Република Југославија да им се земе државјанството.

Државјаните на Федеративната Народна Република Југославија ја уживаат заштитата на Федеративната Народна Република Југославија во тугјите држави.

Член 29

Жилиштето е неповредливо.

Никој не може да влезе во тугја жилиште или простории, нити да врши претрес против волјата на нивниот држател без решение предвидено со закон.

Претресот може да се врши само во присуство на два сведока. На претресот има право да присуствува и лицето чие жилиште или простории се претресуваат.

Член 30

Неповредлива е тајната на писмата и на другите средства за општење, освен во случај на кривична истрага, мобилизација и воено состојание.

Член 31

Во Федеративната Народна Република Југославија уживаат право на прибежиште тугји државјани прогонети заради залагањето за демократски начада, национално ослободуење, права на работниот народ и слобода на научната и културна работа.

Член 32

Секој граѓанин е должен да работи според своите способности; кој не и дава на заедницата не може од неа ни да приема.

Член 33

На сите граѓани подеднакво им се достапни, под законски услови, сите јавни служби.

Должност им е на граѓаните совесно да ги извршуат јавните должности за кои што се избрани или што им се поверени.

Член 34

Одбраната на татковината е највисока должност и чест за секој граѓанин. Предавството на татковината е најголемо злосторство спрема народот. Воената обвеза на граѓаните е општа.

Член 35

Државата им обезбедуе на воените инвалиди достоен живот и бесплатно оспособуење за работа.

Децата на паднатите борци и на жртвите на војната се под особена грижа на државата.

Член 36

Државата се грижи за подигање на здравјето на народот со организација и контрола на здравствената служба, на болниците, апотеките, санаториумите, леčiliштата и поправилиштата и другите здравствени установи.

Државата ја има грижата за физичкото воспитание на народот, особено на младината, заради подигањето на здравјето и работната способност на народот, како и ојакнуењето на одбранбената сила на државата.

Член 37

Се осигуруе слободата на научната и уметничката работа.

Државата ја помага науката и уметноста со цел за развивање на народната култура и народното благосостојание.

Авторското право е заштитено со закон.

Член 38

Со цел за подигање на општата култура на народот, државата осигуруе училиштата и другите просветни и културни установи да им бидат достапни на сите слоеви на народот.

Државата и посветуе особено внимание на младината и го заштитуе нејзиното воспитание.

Училиштата се државни. Само со закон може да се допушти отворање на приватни училишта, а нивната работа е под контрола на државата.

Основната обука е задолжителна и бесплатна.

Училиштето е одделено од црквата.

Член 39

Граѓаните имаат право на молба и петиција до органите на државната власт.

Против решенијата на органите на државната управа и неправилните постапки на службените лица, граѓаните имаат право на жалба. Со закон ќе се пропише постапката за поднесување на жалба.

Член 40

Секој граѓанин има право да ги тужи на надлежниот суд службените лица за кривични дела направени во службената работа.

Член 41

Граѓаните имаат, под законски услови, право да бараат од државата и од службените лица надокнада за штетата што им е направена со незаконито и неправилно вршење на службата.

Член 42

Даночната обвеза на граѓаните е општа и сразмерна со нивната стопанска сила.

Јавните давачки и ослободувањата од нив се установаат само со закон.

Член 43

Поради заштита на граѓанските слободи и демократското устројство на Федеративната Народна Република Југославија, утврдено со овој Устав, незаконито и казниво е да се употребуваат граѓанските права за промена и нарушување на уставното устројство со противдемократска цел.

ВТОР ДЕЛ

ДРЖАВНО УСТРОЈСТВО

ГЛАВА VI

ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
И НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ

Член 44

Федеративната Народна Република Југославија ги врши сите права што и се дадени во надлежност со Уставот.

Во надлежноста на Федеративната Народна Република Југославија, во лицето на највисоките сојузни органи на државната власт и органите на државната управа, спаѓаат:

1) промена и дополнување на Уставот на ФНРЈ, грижа за неговото извршување и осигурување согласноста на уставите на републиките со Уставот на ФНРЈ;

2) приемање нови републики, како и одобрување за создавање нови автономни покраини и автономни области;

3) разграничување меѓу републиките;

4) претставување на Федеративната Народна Република Југославија во меѓународните односи; меѓународни договори;

5) прашања на војната и мирот;

6) општо раководство и контрола на трговските односи со странството;

7) народна одбрана и државна безбедност;

8) железнички, воздушни, речни, поморски соопштенија и работи на поморството од општодржавно значење;

9) пошта, телеграф, телефон и радио;

10) сојузно државјанство;

11) иселенички и уселенички работи; правна положба на тугјинците;

12) општодржавен стопански план; статистика;

- 13) сојузен буџет; одобруење општодржавниот буџет и завршната сметка; врховна контрола над извршуењето на општодржавниот буџет;
  - 14) паричен и кредитен систем; сојузни заеми; девизен и валутен промет; осигуруење; царини; државни монополи;
  - 15) патенти, жигови, модели, обрасци; мерки; драмови; скапоцени метали;
  - 16) грижа за воените инвалиди;
  - 17) амнестија и помилуење по делата за повреда на сојузните закони;
  - 18) финансиски, индустриски, рударски, градежни, трговски, шумски и по-леделски претпријатија од општодржавно значење;
  - 19) патишта, реки, канали и пристаништа од општодржавно значење;
  - 20) контрола на спроведуењето на сојузните закони;
  - 21) законодавство за распределба на приходите на сојузниот буџет, на буџетите на републиките и на буџетите на автономните и административно-териториалните единици; за јавните заеми и давачки;
  - 22) законодавство за устројството на судовите, за јавното обвинителство, за адвокатурата; кривичен законик; трговско, менично и чековно право; поморско право; законодавство за граѓанската парнична и вонпарнична, извршна, стечајна, кривична и општа управна постапка; за личното состојание на граѓаните;
  - 23) основно законодавство за трудот, заведенијата и социалното осигуруење; за кооперациите; за приватното право;
  - 24) донесуење општи начала за законодавството и за раководството на републиките во областа на поледелството, рударството, шумарството, ловот и водните сили; градежите; стопанското работење; политиката на цените; здравјето и физичката култура; просветата; социалните грижи и организацијата на државната власт. — Републиките можат сами во овие работи да донесуат свои прописи до донесуењето на општи принципни прописи од страна на Федеративната Народна Република Југославија.
- Надвор од овие работи народните републики ја вршат својата власт самостојно.

Член 45

Територијата на Федеративната Народна Република Југославија се состои од териториите на нејзините републики и чини единствено државно и стопанско подрачје.

Член 46

Сојузните закони важат на целата територија на Федеративната Народна Република Југославија.

Во случај на несогласност меѓу сојузните закони и законите на републиките се применуат сојузните закони.

Член 47

Прометот на стоки меѓу републиките е слободен и не може да се ограничи со закон на републиката.

Актите и исправите на органите на државната управа и на органите на правосудието на една република имаат еднаква важност во секоја република.

Член 48

За граѓаните на Федеративната Народна Република Југославија се установуе единствено сојузно државјанство. Секој државјанин на народната република истовремено е државјанин на Федеративната Народна Република Југославија.

Секој државјанин на една република ги ужива во секоја република истите права како и нејзините државјани.

ГЛАВА VII
НАЈВИСОКИ СОЈУЗНИ ОРГАНИ НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ

а) Народна скупштина на Федеративна Народна Република Југославија

Член 49

Народната скупштина на ФНРЈ е претставник на народниот суверенитет на Федеративната Народна Република Југославија.

Член 50

Народната скупштина е врховен орган на државната власт на Федеративната Народна Република Југославија и ги врши сите оние права што и припаѓаат на Федеративната Народна Република Југославија, доколку со Уставот не се пренесени во надлежност на другите сојузни органи на државната власт и државната управа.

Член 51

Законодавната власт во работите од надлежноста на Федеративната Народна Република Југославија ја врши исклучително Народната скупштина на ФНРЈ.

Член 52

Народната скупштина на ФНРЈ ја сочинуат два дома — Сојузното векје и Векјето на народите.

Член 53

Сојузното векје го избираат сите граѓани на Федеративната Народна Република Југославија. На секои 50.000 жители се избира по еден пратеник.

Член 54

Векјето на народите се избира по републиките, автономните покраини и автономните области. Граѓаните на секоја република избираат по 30, на автономната покраина по 20, а на автономната област по 15 пратеници.

Член 55

Никој не може да биде истовремено пратеник во обата дома на Народната скупштина на ФНРЈ.

Член 56

Народната скупштина на ФНРЈ се избира на четири години.

Член 57

Обата дома на Народната скупштина на ФНРЈ се рамноправни.

Член 58

Домовите на Народната скупштина на ФНРЈ заседаваат по правило одделно.

Заседанијата на Сојузното векје и на Векјето на народите се отвораат и заклучуваат истовремено.

Член 59

Сојузното векје избира претседател, двајца потпретседатели и тројца секретари.

Векјето на народите избира претседател, двајца потпретседатели и тројца секретари.

Претседателите ги раководаат седниците на домовите и нивната работа на основа на правилникот за работа.

Член 60

Заседанијата на Народната скупштина на ФНРЈ се редовни и вонредни и се свикаат со указ од Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ.

Редовните заседанија се свикуат двапати годишно и тоа на 15 април и 15 октомври. Ако Народната скупштина не биде свикана во овие срокови може сама да се собере и без указ на Президиумот.

Вонредните заседанија се свикуат кога Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ најде дека е потребно, кога тоа го бара една од републиките преку својот врховен орган на државната власт или кога тоа го побара една третина од пратениците на едниот дом.

Член 61

Обата дома на Народната скупштина на ФНРЈ заседаваат во заедничка седница само кога е тоа со овој Устав нарочно одредено или кога тоа ќе го решат обата дома.

На заедничките седници на Народната скупштина на ФНРЈ претседаваат наизменично претседателите на домовите.

Народната скупштина на ФНРЈ во заедничка седница донесуе решенија со мнозинство на гласовите. За донесуење на решенијата е потребно присуството на мнозинството на пратениците на секој дом.

Член 62

Секој дом пропишуе за себе правилник за работа, а Народната скупштина на ФНРЈ правилник за работа за заедничките седници.

Член 63

Право на поднесуење законски предлози имаат Владата на ФНРЈ, членовите на Владата на ФНРЈ и пратениците на обата дома.

Законски предлог може да му биде поднесен на едниот или другиот дом на Народната скупштина на ФНРЈ.

Ниеден законски предлог не може да стане закон, ако не е изгласан со мнозинството на гласовите во обата дома на седница на која што е присутно мнозинството на пратениците на секој дом.

Член 64

Секој дом на Народната скупштина на ФНРЈ има право да предложи дополнуења и измени на законскиот предлог што е векје изгласан во едниот дом. Вака изменет предлогот му се враќа на согласност на домот од кого потекнал предлогот.

Ако не се постигне согласност, предметот му се поднесуе на координациониот одбор на Народната скупштина на ФНРЈ, во кој што влегуат ист број членови и од едниот и од другиот дом.

Во случај да не се постигне согласност во координациониот одбор или ако еден од домовите го одбие решението предложено од координациониот одбор, домовите повторно ќе решаваат за целиот предмет.

Ако ни овој пат не се постигне согласност, Народната скупштина на ФНРЈ ќе се распушти.

Указот за распуштањето ќе го содржи и распишуењето на нови избори.

Член 65

Законите и другите општи прописи на Федеративната Народна Република Југославија се објавуат на јазиците на народните републики.

Член 66

Законот влегуе во сила осмиот ден по објавуењето во „Службениот лист на ФНРЈ“, ако со самиот закон не е инаку одредено.

Член 67

Секој дом избира одбори на кои што им доверуе одредени работи.

Секој дом на првото сретјавање избира верификационен одбор што ги испитуе пратеничките полномоќја.

Секој дом на предлог од верификациониот одбор ги потврдуе или поништуе полномоќјата на пратениците.

Член 68

Народната скупштина на ФНРЈ и секој нејзин дом можат да вршат анкети по прашања од општо значење преку своите анкетни одбори.

Сите државни органи се должни да ги исполнуат барањата на анкетните одбори во поглед на утврдуењето на фактите и собирањето на доказите.

Член 69

Пратениците на Народната скупштина на ФНРЈ уживаат имунитет.

Пратениците не можат да бидат лишени од слобода нити против нив може да се поведе кривична постапка без одобрение од домот на кој што му припаѓаат или од Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ, освен во случај да бидат заварени на делото на злосторство за што мора веднаш да се известат Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ.

Член 70

Народната скупштина на ФНРЈ може во случај на војна и слични изванредни околности да го продолжи траењето на својот мандат дури тоа состојание трае.

Народната скупштина на ФНРЈ може да реши да се распушти и пред истекот на периодот за кој што е избрана.

Член 71

Изборите за нова Народна скупштина на ФНРЈ мораат да бидат расписани пред истекот на последниот ден на периодот за кој што е избрана.

Од денот на распуштањето на Народната скупштина на ФНРЈ до денот на изборот на новата Народна скупштина на ФНРЈ не може да помине повеќе од три месеци ни помалку од два месеца.

Член 72

Народната скупштина на ФНРЈ врши промена и дополнување на Уставот.

Предлог за промена и дополнување на Уставот може да поднесе: Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ, Владата на ФНРЈ или една третина од пратениците на едниот дом.

Предлогот да се пристапи кон решавањето за промена или дополнување на Уставот треба да биде примен во секој дом со мнозинство на гласовите.

Предложената промена или дополнување на Уставот е усвоена ако за неа гласа апсолутното мнозинство од целокупниот број на пратениците во секој дом.

Усвоената промена или дополнување на Уставот ја прогласува Народната скупштина на ФНРЈ на заедничка седница на обата дома.

**б) Президиум на Народната скупштина на Федеративна Народна
Република Југославија**

Член 73

Народната скупштина на ФНРЈ избира Президиум на Народната скупштина на ФНРЈ на заедничка седница на обата дома.

Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ се состои од Претседател, шест потпретседатели, Секретар и најмногу триесет члена.

Член 74

Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ ги врши овие работи:

- 1) ги свикнува заседанијата на Народната скупштина на ФНРЈ;
- 2) ја распушта Народната скупштина на ФНРЈ во случај на несогласност на домовите за законски предлог;
- 3) распишува избори за Народната скупштина на ФНРЈ;
- 4) ја преценува согласноста на законите на републиките со Уставот на ФНРЈ и сојузните закони, при надокнадна потврда од Народната скупштина на ФНРЈ, а по барање на Владата на ФНРЈ, на президиумите на народните скупштини на републиките, на Врховниот суд на ФНРЈ, на Јавниот обвинител на ФНРЈ и по сопствена иницијатива;

- 5) дава задолжителни толкуења на сојузните закони;
  - 6) ги прогласуе изгласаните закони; издава укази;
  - 7) врши право на помилуење спрема прописите на законот;
  - 8) доделуе одликуења и почесни званија на Федеративната Народна Република Југославија спрема прописите на сојузниот закон;
  - 9) ги ратифицира меѓународните договори;
  - 10) поставуе и одзива на предлог на Владата ФНРЈ амбасадори, извонредни пратеници и ополномокјени министри во туѓи држави;
  - 11) приема акредитивни и одзивни писма на кај него акредитирани дипломатски претставници на туѓи држави;
  - 12) прогласуе општа мобилизација и воено состојание во случај на вооружен напад на Федеративната Народна Република Југославија, или во случај на потребата за непосредно извршуење на меѓународните обвези на Федеративната Народна Република Југославија спрема меѓународната организација на мирот или спрема некоја сојузничка земја;
  - 13) поставуе и разрешуе на предлог од Претседателот на Владата на ФНРЈ одделни членови на Владата во времето помеѓу две заседанија на Народната скупштина на ФНРЈ, при надокнадна потврда од Народната скупштина на ФНРЈ;
  - 14) им одредуе заменици на членовите на Владата по предлог од Претседателот на Владата на ФНРЈ;
  - 15) по предлог од Претседателот на Владата на ФНРЈ ги менуе, соединуе и укинуе постоекјите министерства и комисији во времето помеѓу заседанијата на Народната скупштина на ФНРЈ и при нејзината надокнадна потврда;
  - 16) одредуе по предлог на Владата на ФНРЈ кои претпријатија и установи имаат општодржавно значење и идат под непосредна управа на сојузната влада.
  - 17) распишуе народен референдум за прашања од надлежноста на Федеративната Народна Република Југославија, на основа на решението од Народната скупштина на ФНРЈ или по предлог на Владата на ФНРЈ.
- Указите од Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ ги потпишуат Претседателот и Секретарот.

Член 75

Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ за својата работа одговара пред Народната скупштина на ФНРЈ. Народната скупштина на ФНРЈ може да го одзове Президиумот и да избере нов, како и да разреши од должност одделни членови и да избере нови и пред истекот на времето за кое што се избрани.

Член 76

Во случај на распуштање на Народната скупштина на ФНРЈ Президиумот ја врши должноста се до изборот на нов Президиум на Народната скупштина на ФНРЈ.

Новоизбраната Народна скупштина на ФНРЈ се собира најдоцна еден месец по извршените избори.

ГЛАВА VIII

СОЈУЗНИ ОРГАНИ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА

Член 77

Највисок извршен и управен орган на државната власт на Федеративната Народна Република Југославија е Владата на ФНРЈ.

Владата на ФНРЈ ја именуе и разрешуе Народната скупштина на ФНРЈ на заедничка седница на обата дома.

Владата на ФНРЈ одговара и полага сметка за својата работа пред Народната скупштина на ФНРЈ. Во времето помеѓу две заседанија на Народната

скупштина на ФНРЈ Владата е одговорна и полага сметка за својата работа пред Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ.

Член 78

Владата на ФНРЈ работи на основа на Уставот и на сојузните закони.

Владата на ФНРЈ донесуе уредби за примена на законите и уредби на основа на законското овластуење, како и напатствија и наредби за извршуењето на сојузните закони. Таа се грижи за извршуењето на сојузните закони и го контролира нивното спроведуење.

Уредбите, напатствијата, наредбите и решенијата на Владата на ФНРЈ ги потпишуат Претседателот на Владата и надлежниот министер.

Член 79

Уредбите, напатствијата, наредбите и решенијата на Владата на ФНРЈ се задолжителни на целата територија на Федеративната Народна Република Југославија.

Член 80

Владата на ФНРЈ ја управуе и согласуе работата на своите министерства, комисии и комитети.

Владата на ФНРЈ се грижи за подготвуењето и реализирањето на општо-државниот стопански план и буџет; утврдуе и остваруе годишни стопански планови; го раководи кредитниот и паричниот систем; ги превзема сите потребни мерки за осигуруење и заштита на уставниот строј и на граѓанските права; ја раководи општата организација на Југословенската армија; го раководи одржуењето на односите со тугјите држави; се грижи за исполнуењето на меѓународните договори и обвези; решава за законските предлози на одделните членови на Владата, што и се поднесуат на Народната скупштина на ФНРЈ; го пропишуе внатрешното устројство на министерствата и подредените установи; создава комитети, комисии и установи со цел за спроведуење на стопански, одбранбени и културни мерки.

Член 81

Владата на ФНРЈ ја сочинуат: Претседателот, потпретседателите, министрите, претседателот на Сојузната планска комисија и претседателот на Сојузната контролна комисија.

Владата на ФНРЈ може да има министри без ресор.

Член 82

Членовите на Владата на ФНРЈ полагаат пред стапуење на должност клетва пред Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ.

Член 83

Претседателот на Владата на ФНРЈ ја претставуе Владата, претседава на седниците и ја раководи работата на Владата.

Член 84

Членовите на Владата на ФНРЈ се кривично одговорни за повредите на Уставот и на законите при вршењето на службената должност.

Тие одговараат за штетата што ќе и ја направат на државата со незаконска работа.

Поблиски одредби за одговорноста на членовите на Владата на ФНРЈ се пропишуат со сојузен закон.

Член 85

Министрите на Владата на ФНРЈ ги раководат гранките на државната управа што влегуат во надлежноста на Федеративната Народна Република Југославија.

Министрите на сојузната влада, претседателот на сојузната планска комисија и претседателот на Сојузната контролна комисија издаваат правилници, напатствија и наредби на основа и заради спроведуењето на сојузните закони, уредби, напатствија и наредби на сојузната влада.

Министрите се грижат за правилното извршуење на сојузните закони, уредби, напатствија и наредби на сојузната влада и одговараат за нивната примена во гранката на државната управа што ја раководат.

ОГЛАСНИ ДЕО

СУДСКИ ОГЛАСИ

СТАРОКАТОЛИЧКИ ДУХОВНИ СУД У БЕОГРАДУ

Позив на бракоразводну парницу

Старокатолички духовни суд у Београду обзнањује овим Стефана Бервангер сада непозната бора-вишта да је његова жена Клементина затражила развод брака, па се позива да се јави у року од 14 дана, јер ће се иначе поступак наставити и завршити са заступником Рикардом Мерћеп.

Бр. 23. — Из канцеларије Старокатоличког духовног суда у Београду, 15 јануара 1946 године.

482 1-1

ОКОЛИСКИ НАРОДЕН СУД — РЕСЕН

Конфискација на имотот на Чедо Вукомировић

На основа извршната пресуда на Околискиот народен одбор-Ресен, следва да се изврши конфискација на имотот на Чедо Вукомировић, Србин од село Наколец.

Согласно чл. 7 Законот за конфискација и неговото аутентично толкување се канат кредиторите на осудениот да ги во рок од 15 дена од дана објавуењето на овој оглас пријават на овој суд своите барања.

Бр. 659/45. — От Околискиот народен суд во Ресен.

К. 556 1-1

Конфискација на имотот на Петруш Пројковски

На основа извршната пресуда на Вишниот војни суд на Југословенската армија при Главниот штаб на Македонија, е осуден Петруш Пројковски от град Ресен на една година лишење од слободата без присилна работа, конфискација на сета недеklarирана и сокријена стока, конфискација на целиот му имот и на губиток на политичките и граѓанските права за една година.

Согласно чл. 7 Законот за конфискација и аутентичното толкување на истиот се канат кредиторите на осудениот да во рок од 15 дена од објавуењето од овој оглас ги пријават своите барања пред овој суд.

Бр. 660/45. — От Околискиот народен суд — Ресен.

К. 557 1-1

Конфискација на имотот на Калче Дозија

На основа извршната пресуда на Вишниот војни суд на Југословенската армија при Главниот штаб на Македонија е осуден Калче Дозија от град Ресен, на 1 год лишење од слободата без присилна работа, конфискација на сета недеklarирана и сокријена стока, конфискација на целиот му имот и на губиток на граѓанските и политичките права за една година.

Согласно чл. 7 Законот за конфискација и аутентичното толкување на истиот, се канат кредиторите на осудениот, да во рок од 15 дена од објавуењето на овој оглас, ги пријават своите барања пред овој суд.

Бр. 550/45. — От Околискиот народен суд — Ресен.

К. 552 1-1

Конфискација на имотот на Ракип Тосум

На основа извршната пресуда на Околискиот народен одбор во Ресен е осуден Ракип Тосум, земледелец од село Грчари на конфискација на имотот.

Согласно чл. 7 Законот за конфискација и неговото аутентично толкување се канат кредиторите на осудениот да во рок од 15 дена од објавуењето на овој оглас ги пријават на овој суд своите барања.

Бр. 644/45. — От Околискиот народен суд во Ресен.

К. 553 1-1

Конфискација на имотот на Трајко Андоновски

На основа извршната пресуда на Околискиот народен одбор — Ресен (служба народни имоти) следва да се изврши конфискација на имотот на Трајко Андоновски от с. Царев-Двор.

Согласно чл. 7 Законот за конфискација и неговото аутентично толкување се канат кредиторите на осудениот да во рок од 15 дена од објавуењето на овој оглас пријават на овој суд своите барања.

Бр. 652/45. — От Околискиот народен суд во Ресен.

К. 554 1-1

Конфискација на имотот на Крсте М. Гелејчевски

На основа извршната пресуда на Околискиот народен одбор — Ресен (служба народни имоти) следва да се изврши конфискација на имотот на Крсте М. Гелејчевски от с. Дрмени.

Согласно чл. 7 Законот за конфискација и неговото аутентично толкување се канат кредиторите на осудениот да во рок од 15 дена од објавуењето на овој оглас пријават на овој суд своите барања.

Бр. 652/45. — От Околискиот народен суд во Ресен.

К. 555 1-1

ОКОЛИСКИ НАРОДЕН СУД — СТРУМИЦА

Конфискација на имотот на Никола Колчо Нанов

На основа извршната пресуда на Војниот суд при V армија — Скопје е осуден на конфискација на целиот имот и пет години лишење от слобода со присилна работа Колчо Никола Нанов от град Струмица.

Согласно чл. 7 Законот за конфискација и неговото аутентично толкување се канат кредиторите на осудениот да во рок од 15 дена од објавуењето на оваа објава пријават на овој суд своите барања.

Бр. 41/45. — От Струмишкиот околиски народен суд.

К. 572 1-1

ОКРУЖНИ СУД ЗА ГРАД БЕОГРАД

Протоколација књижарске радње „Велебит“

Стевана Л. Веиновића

На основу овлашћења Извршног народног одбора града Београда, Одељења за трговину, занатство и индустрију, Отсек за радње бр. 496 од 27 децембра 1944 године отворио сам у Београду своју књижару и трговину канцелариског и школског материјала — на мало — кеју ћу водити под фирмом:

„Велебит“

Стевана Л. Веиновића

Фирму ћу лично потписивати и задуживати.

Ово објављујем јавности на основу § 5 Трговачког закона.

26 децембра 1945 године
у Београду.

Стеван Л. Веиновић

Окружни суд за град Београд тврди да је Стеван Веиновић садржину овога огласа, који му је од стране

суда прочитан, као и потпис на истом у свему за своје признао.

Такса у динара 403,50 + 50 динара у име судског доприноса наплаћена.

Пословни број 22909-В-337/45. — Од Окружног суда за град Београд, 26 децембра 1945 године.

495 1-1

Протоколација радње млечних производа „Боров парк“ Алексе А. Целетовића

На основу овлашћења Извршног народног одбора за град Београд, Одељење унутрашњих послова — Отсек за радње бр. 9523 од 8 септембра 1945 године отворио сам радњу деликатесну и млечних производа на мало коју ћу водити у Београду под именом:

Деликатес и млечни производи „Боров парк“

Алекса А. Целетовић

Потписивање и задуживање фирме вршићу сам. Ово на основу § 5 Трговачког закона предајем јавности.

Алекса А. Целетовић

Окружни суд за град Београд тврди да је Алекса Целетовић садржину овог огласа, који му је од стране суда прочитан као и потпис на истом у свему за своје признао.

Такса у динара 409,50 + 40 динара у име судског доприноса наплаћена.

Пословни бр. Фи-14/46. — Од Окружног суда за град Београд, 12 јануара 1946 године.

484 1-1

ОКРУЖНИ СУД ЗА ГРАД БЕОГРАД

Фузионисање Кредитне задруге железничког особља с. о. ј. и Кредитне задруге државног саобраћајног особља с. о. ј. у Београду

Окружни суд за град Београд објављује да је закључком овога суда, Фи 27/46 од 19 јануара 1946 године уписана у задружни регистар под Задр. V-384 фузија Кредитне задруге железничког особља с. о. ј. и Кредитне задруге државног саобраћајног особља с. о. ј. у задругу под именом: »Кредитна задруга железничких радника и намештеника с. о. ј. у Београду» и да су потврђена правила задруге.

Садржина уписа је следећа:

Скупштина на којој је решено да се фузионишу Задруга железничког особља с. о. ј. и Задруга државног саобраћајног особља с. о. ј. одржана је на дан 23 децембра 1945 године.

Назив и седиште фирме »Кредитна задруга железничког радника и намештеника с. о. ј. у Београду».

Седиште задруге је у Београду. Делокруг задруге простире се на железничке установе на територији Народне Републике Србије.

Задатак задруге је:

1) да прима улоге на штетњу од својих задругара и да шири смисао за штетњу и задругарство;

2) да даје позајмице својим члановима под најповољнијим условима уз потпуно покриће;

3) да за своје сврхе закључује повољне зајмове, уколико јој сопствена средства не достигну;

4) да врши исплате и наплате за рачун својих чланова;

5) да организује специјалне фондове из којих ће се издржавати и помагати разне социјалне, хумане, хигијенске, привредне и просветне установе, а у корист својих задругара и њихових породица, уколико то не омета правилно кредитно пословање.

Одговорност и трајање:

Време трајања задруге је неограничено, а престанак и ликвидација врше се према задругиним правилима и постојећим законским одредбама.

Задруга се оснива на уделима. Један пословни удео износи 100.— динара. Сваки задругар дужан је да упише најмање десет удела.

Сваки задругар одговара за обавезе задругине још петоструким износом својих уписаних удела.

Управни одбор:

Управни одбор састоји се из девет чланова.

Чланови Управног одбора су: Војислав Пенезић, чиновник Железничке управе Београд, претседник; Божидар Дамјановић, надзорник пруге I секције Београд, потпретседник, из Београда; Миодраг Николић, возовођа, из Београда, члан управе; Риста Варађанин, шеф станице Београд — Доњи град, члан управе; Петар Господиновић, прегледник кола ложионице Београд, члан управе; Драгутин Бабић, пословођа ложионице Београд, члан управе; Милорад Ђорђевић, в. вођа станице Београд, члан управе; Петар Омчичус, званичник Железничке управе Београд, члан управе; Света Пецић, бравар ложионице Београд, члан управе.

Управни одбор претставља и пуноважно заступа задругу на суду и ван суда.

Управни одбор потписује задругу. Задруга је пуноважно потписана када се испод печата са задругиним фирмом потпишу два члана Управног одбора.

Посл. бр. 27/46. — Од Окружног суда за град Београд, 19 јануара 1945 године.

595 1-1

ОКРУЖНИ СУД ОКРУГА БЕОГРАДСКОГ У БЕОГРАДУ

Регистрација Прерађивачко-кожарске опанчарско-обућарске задруге с. о. ј. у Раљи

Окружни суд Округа београдског у Београду, као регистарски суд, на основу Закона о привредним задругама овим оглашује, да је својим закључком Р.бр. 405/46-2 од 15 јануара 1946 године регистровао Прерађивачко-кожарску опанчарско-обућарску задругу с. о. ј. у Раљи на страни 338. III судског задружног регистра и потврдио правила на дан 15 јануара 1946 године.

На оснивачкој скупштини од 12 јануара 1946 године решено је, да се правила и рад региструју саобразно прописима Закона о привредним задругама.

Фирма и седиште задруге: Прерађивачко-кожарска опанчарско-обућарска задруга с. о. ј. у Раљи, Срез космајски, Округ београдски, а област задруге обухвата територију општина: Поповић, Раљу и Парцане.

Задатак је задруге:

1) да заједничким средствима прерађује и изводи послове по струци прерађивачко-кожарског, опанчарског и обућарског заната искључиво радном снагом својих задругара;

2) да врши набавку потребних алата, стројева, материјала и сировина за израду;

3) да помаже или сама образује течајеве за стручно и опште образовање својих чланова и подмлатка на раду у задрузи у циљу усавршавања напретка занатске привреде.

Задруга се оснива на уделима и са ограниченом одговорношћу. Сваки члан одговара за обавезе задругине пет пута онолико колико износи збир свих његових уписаних удела.

Један удео износи 1000.— динара. Сваки је задругар дужан да упише најмање један удео.

Задругу заступа Управни одбор, а фирму потписују два члана Управног одбора.

Чланови Управног одбора су:

Павле Ј. Јовановић, Бранко Б. Јовановић, Младен Б. Божовић, Радосав И. Матејић и Никола Р. Мирковић.

Задруга траје неодређено време, а престаје или ликвидира по постојећим законским одредбама.

Р.бр. 405/46-3. — Од Окружног суда Округа београдског у Београду, 15 јануара 1946 године 464 1-1

Регистрација Берберско-фризерске и хигијеничарске задруге с. о. ј. у Смедереву

Окружни суд Округа београдског у Београду, као регистарски суд, на основу Закона о привредним задругама овим оглашује, да је својим закључком Р.бр. 408/46-2 од 15 јануара 1946 године регистровао Берберско-фризерску и хигијеничарску задругу с.о.ј. у Смедереву на страни 114/II-а судског задружног регистра и потврдио правила на дан 15 јануара 1946 године.

На оснивачкој скупштини од 15 децембра 1945 године решено је, да се правила и рад региструју саобразно прописима Закона о привредним задругама.

Фирма и седиште задруге: Берберско-фризерска и хигијеничарска задруга с. о. ј. у Смедереву, Срез подунавски, Округ београдски, а област задруге обухвата подручје Среза подунавског.

Задатак је задруге:

а) да заједничким средствима прерађује и изводи послове по струци берберско-фризерског заната искључиво радном снагом својих задругара;

б) да врши набавку потребних алата, стројева, материјала и сировина за израду;

в) да потпомаже или сама образује течајеве за стручно и опште образовање својих чланова и подмлатка на раду у задрузи у циљу усавршавања напретка занатске привреде.

Задруга се оснива на уделима и са ограниченом одговорношћу. Сваки члан одговара за обавезе задругине пет пута онолико колико износи збир свих његових уписаних удела.

Један удео износи 1000.— динара. Сваки задругар дужан је да упише најмање један удео. Један задругар може имати више удела.

Задругу заступа Управни одбор, а фирму потписују два члана Управног одбора.

Чланови Управног одбора су: Душан Шпановић, фризер, Надежда Косовац, фризер, и Лазар Николић, фризер.

Задруга траје неодређено време, а престаје или ликвидира према одредбама Закона о привредним задругама.

Р.бр. 408/46-3. — Од Окружног суда Округа београдског у Београду, 15 јануара 1946 године. 486 1-1

Регистрација Кумодрашке земљорадничке млекарске задруге с. о. ј. у Кумодражу

Окружни суд Округа београдског у Београду, као регистарски суд, на основу Закона о привредним задругама овим оглашује, да је својим закључком Р.бр. 404/46-2 од 11 јануара 1946 године регистровао Кумодрашку земљорадничку млекарску задругу с.о.ј. у Кумодражу на страни 320/III судског задружног регистра и потврдио правила на дан 11 јануара 1946 године.

На оснивачкој скупштини од 24 децембра 1945 године решено је, да се правила и рад региструју саобразно прописима Закона о привредним задругама.

Фирма и седиште задруге: Кумодрашка земљорадничка млекарска задруга с. о. ј. у Кумодражу, Срез врачарски, Округ београдски, а област задруге обухвата подручје села Кумодража.

Задатак је задруге:

1) потпомагати подизање и унапређење млекарства, давањем упутстава и ширењем потребних знања у том правцу;

2) старати се о сузбијању и лечењу болести стоке и вршити обавезно сваке године туберкулинизацију својих крава музара;

3) обезбеђивати, путем осигурања, краве музаре својих чланова од болести и помора;

4) набављати за себе и за своје чланове: краве музаре, сточну храну (пићу) и семе за исту, млекарски прибор: канте, музлице, сита, топломере и др;

5) саградити задружни млекарник и остале зграде, које буду потребне за рационално млекарење;

6) примати од својих чланова млеко и млечне производе ради заједничке прераде и продаје;

7) делати у правцу опште-културног подизања и здравствено-социјалног васпитања и осигурања својих чланова и њихових породица;

8) примати, у циљу прибављања потребних новчаних средстава за своје пословање, на чување и под интерес уштеде, како од својих задругара тако и од других улагача.

Задруга се оснива на уделима и са ограниченом одговорношћу. Сваки члан одговара за обавезе задругине пет пута онолико колико износи збир свих његових уписаних удела.

Један удео износи 100.— динара. Сваки је задругар дужан да упише један удео за сваку своју краву музару.

Задругу заступа Управни одбор, а фирму потписују два члана Управног одбора.

Чланови Управног одбора су: Војислав Живковић, Радоје Стојковић, Живко Маринковић, Живко Д. Бабић и Велимир Живковић.

Задруга траје неодређено време, а престаје или ликвидира према одредбама Закона о привредним задругама.

Р. бр. 404/46-3 — Од Окружног суда Округа београдског у Београду, 11 јануара 1946 године.

491 1-1

Регистрација Сремачке ковачко-браварско-коларске задруге с. о. ј. у Сремчици

Окружни суд Округа београдског у Београду, као регистарски суд, на основу Закона о привредним задругама овим оглашује, да је својим закључком Р. бр. 406/46-2 од 15 јануара 1946 године регистровао Сремачку ковачко-браварско-коларску задругу с.о.ј. у Сремчици на страни 326/III судског задружног регистра и потврдио правила на дан 15 јануара 1946 године.

На оснивачкој скупштини од 11 јануара 1946 године решено је, да се правила и рад региструју саобразно прописима Закона о привредним задругама.

Фирма и седиште задруге: Сремачка ковачко-браварско-коларска прерађивачка задруга с. о. ј. у Сремчици, Срез посавски, Округ београдски, а област задруге обухвата територију села Сремчице.

Задатак задруге:

1) да заједничким средствима и прерађује и изводи послове по струци ковачког, браварског и коларског заната искључиво радном снагом својих задругара;

2) да врши набавку потребних алата, стројева, материјала и сировина за израду;

3) да помаже или сама образује течајеве за стручно и опште образовање својих чланова и подмлатка на раду у задрузи у циљу усавршавања напретка занатске привреде.

Задруга се оснива на уделима и са ограниченом одговорношћу. Сваки члан одговара за обавезе задругине пет пута онолико колико износи збир свих његових уписаних удела.

Један удео износи 500.— динара. Сваки је задругар дужан да упише најмање један удео.

Задругу заступа Управни одбор, а фирму потписују два члана Управног одбора.

Чланови Управног одбора су: Боривоје М. Петровић, ковач, Драгиша Радивојевић, ковач и Душан Лукић, бравар.

Задруга траје неодређено време, а престаје и ликвидира по постојећим законским одредбама.

Р. бр. 406/46-3. — Од Окружног суда Округа београдског у Београду, 15 јануара 1946 године.

490 1-1

ДРУЖЕСТВА И ЗБОРОВИ

ГЛАВНО ГВОЖЂАРСКО ПРЕДУЗЕЋЕ А. Д., БЕОГРАД

Извештавамо акционаре Главног гвожђарског предузећа а. д. у. Београду, да се ванредни збор акционара сазван за 10 фебруара 1946 године неће одржати.

689 1-1

Управни одбор

ТЕКСТИЛНА ИНДУСТРИЈА „СЛАВИЈА” А. Д.

Позива све акционаре на редован збор акционара, који ће се одржати на дан **23 фебруара 1946 године** у 11 часова пре подне у просторијама Београдске трговачке банке у Београду угао Кнез Михајлове и Вука Караџића ул. са следећим дневним редом:

- 1) избор секретара збора и два оверача записника;
- 2) извештај Управног и Надзорног одбора о раду у 1945 години;
- 3) решавање о поднетим извештајима и давање разрешнице члановима оба одбора;
- 4) избор потребног броја чланова за Управни и Надзорни одбор и
- 5) предлози и питања.

Позивају се акционари, да акције односно потврде за учествовање на збору, депонују код помануће банке или у друштвеној канцеларији у Кнез Михајловој ул. бр. 17 најкасније до 15 фебруара 1946 године закључно.

Управа

392 3-3

Текстилна индустрије „Славија” А. Д.

СВЕТЛОСТ А. Д. ВЛАДИМИРЦИ

Одржаће редован збор акционара **17 фебруара 1946 године**, у свом локалу у Владимирцима.

Дневни ред:

- 1) конституисање;
- 2) извештај Управног и Надзорног одбора о раду у протеклој години;
- 3) давање разрешнице Управном и Надзорном одбору;
- 4) предлози;
- 5) бирање Управног и Надзорног одбора.

Депоноване акција у друштвеној канцеларији до 14 јануара 1946 године.

335 3-3

Светлост а. д. Владимирци

ЗАГУБЕНИ ИСПРАВИ

СВЕДОЧАНСТВО IV разреда основне школе издато 1921 године у Београду, **СВЕДОЧАНСТВО** III разреда гимназије издато 1924 године у Београду од III мушке гимназије **СВЕДОЧАНСТВО** III разреда Ниже графичке школе издато од Државне графичке школе 1924 године у Београду, **СВЕДОЧАНСТВО** о положеном курсу штампарских машиниста издато 1934 године од Министарства трговине и индустрије у Београду, **УВЕРЕЊЕ** о положеном калфенском испиту за словослагача издато 1927 године у Београду од Штампарије Министарства војске и морнарице, **УВЕРЕЊЕ** о 11-годишњем раду у Штампарији Министарства војске и морнарице издато 1935 године од Штампарије Министарства војске и морнарице оглашава неважећим. — Владимир Р. Наумовић, словослагач. Сгојана Новаковића 30, Београд. 776 1-1

ПОТРОШАЧКУ КЊИЖИЦУ „Г” изгубила сам и оглашавам је неважећом. — Цвета Аризановић, Београд. 8811 1-1

ПОТРОШАЧКУ КАРТУ „Г” изгубила сам и оглашавам је неважећом. — Олга Нешић, Београд. 8810 1-1

ПОТРОШАЧКУ КЊИЖИЦУ бр. 274169 за новембар и децембар оглашавам неважећом. — Душан Ј. Милић, Краљице Марије 125. 8809 1-1

ПРИЈАВУ СТАНА издату од IV рејона изгубио сам и оглашавам је неважећом. — Благоје Ђорђевић, Сазонова 8. 8808 1-1

ЛЕГИТИМАЦИЈУ за снабдевање бр. 181608 и **КАРТУ Р-2** оглашавам неважећим. — Никола Шешћ, Приштинска бр. 4. 8807 1-1

ПОТРОШАЧКЕ КЊИЖИЦЕ бр. 24364 и 24363 оглашавам неважећим. — Пелагија и Зоја Фелјушева, Београд. 8805 1-1

КАРТУ СЛЕДОВАЊА бр. 636 XII радничко-службеничке задруге „Дедиње” оглашавам неважећом. — Живојин Ковачевић. 8804 1-1

ЛИЧНУ КАРТУ издату од Команде града Београда изгубила сам и оглашавам је неважећом. — Марија Мајсторовић, Београд. 8803 1-1

ПРИЈАВУ СТАНА изгубио сам и оглашавам је неважећом. — Лука Лаврња, ул. 43, бр. 4, Београд. 8802 1-1

ПРИЈАВУ СТАНА издату од I рејона оглашавам неважећом. — Катица Вучетић. 8800 1-1

КЊИЖИЦУ К за снабдевање оглашавам неважећом. — Радомир Ј. Буљугић, Београд. 8799 1-1

ПОТРОШАЧКУ КЊИЖИЦУ бр. 55404 оглашавам неважећом. — Јелисавета Црнојевић, Војводе Миленка бр. 28. 8798 1-1

ПОТРОШАЧКУ КАРТУ К бр. 57380 оглашавам неважећом. — Никола Божић, Војводе Миленка бр. 28. 8797 1-1

КЊИЖИЦУ „Г” за снабдевање бр. 58603 оглашавам неважећом. — Душан Вучковић. 8796 1-1

ДОПУНСКУ КАРТУ Р-1 изгубио сам и оглашавам је неважећом. — Дејан Капор, Београд. 8795 1-1

ЛЕГИТИМАЦИЈУ за снабдевање бр. 6257 оглашавам неважећом. — Бошко Ј. Официровић, Сазонова бр. 116. 8794 1-1

ПРИЈАВУ СТАНА оглашавам неважећом. — Радомир Ристић, Балканска 23, Београд. 8792 1-1

КУПОВНУ КЊИЖИЦУ „К” за снабдевање бр. 856 оглашавам неважећом. — Бранко Богдановић, Београд. 8791 1-1

ПРИЈАВУ СТАНА издату од VII рејона Команде града Београда оглашавам неважећом. — Живорад Михаиловић, Краљице Марије бр. 2, Кнежевац. 8789 1-1

РЕГИСТРАЦИЈУ БИЦИКЛА бр. рама 827431 марке „Олимпија” издату од Среза врачарског бр. 12, оглашавам неважећом. — Живорад Михаиловић, Кнежевац. 8790 1-1

ЛИЧНУ КАРТУ издату од Команде града Београда оглашавам неважећом. — Живорад Михаиловић, Краљице Марије бр. 2, Кнежевац. 8788 1-1

КЊИЖИЦУ Р-2 бр. 104989 за децембар изгубио сам и оглашавам је неважећом. — Миливој Поштић, Београд. 8787 1-1

ДОПУНСКУ КЊИЖИЦУ Р-2 бр. 112109 изгубио сам и оглашавам је неважећом. — Мирјана Тишма, Сазонова 7, IV рејон. 8786 1-1

Член 86

Министерствата на Владата на ФНРЈ се општосојузни или сојузно-републикански.

Општосојузни министерства се: Министерството на надворешните работи; Министерството на народната одбрана; Министерството на соопштенијата; Министерството на поморството; Министерството на поштите; Министерството на надворешната трговија.

Сојузно - републикански министерства се: Министерството на финансиите; Министерството на внатрешните работи; Министерството на правосудието; Министерството на индустријата; Министерството на рударството; Министерството на трговијата и снабдуењето; Министерството на поделството и шумарството; Министерството на трудот; Министерството на градежите;

Член 87

Општосојузните министерства раководат по правило преку сопствените органи одредена гранка на државната управа непосредно на целата територија на Федеративната Народна Република Југославија.

Општосојузните министерства можат за извршување на работите во својата надлежност да постават свои ополномокјеници при владите на републиките и да создаваат оддели и отсеци при народните одбори.

Член 88

Сојузно-републиканските министерства раководат одредена гранка на државната управа посредно преку соодветните министерства на народните републики, а непосредно можат да управуат само со одредени работи, претпријатија и установи од општодржавно значење.

Член 89

При Владата на ФНРЈ постоат комитети на подрачјето на просветата и културата, на народното здравје и социјалните грижи, заради општо раководство во тие гранки на државната управа.

Вакви комитети можат да се создаваат и за други работи на државната управа.

ГЛАВА IX**НАЈВИСОКИ ОРГАНИ НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ****Член 90**

Врховниот орган на државната власт на народните републики е Народната скупштина на републиката.

Народната скупштина на републиката ја избираат граѓаните на републиката за време од четири години спрема прописите на Уставот и на законите на републиката.

Член 91

Народната скупштина на републиката ги врши од името на народот суверените права на републиката на основа на Уставот на републиката во согласност со Уставот на ФНРЈ. Таа ги врши сите работи од надлежноста на републиката доколку со Уставот на републиката не се пренесени во надлежност на Президиумот на Народната скупштина на републиката или на Владата на републиката.

Член 92

Законодавната власт во републиката ја врши исклучително Народната скупштина на републиката.

Член 93

Народната скупштина на републиката избира за раководење на седниците претседател, потпретседател и секретари.

Член 94

Народната скупштина избира Президиум на Народната скупштина на републиката, кој што се состои од Претседател, еден или повеќе потпретседатели, Секретар и членови, чијот број се одредуе од Уставот на републиката.

Надлежноста на Президиумот на Народната скупштина на републиката се одредуе од Уставот на републиката.

Член 95

Народната скупштина на републиката ја именуе и разрешуе Владата на републиката.

ГЛАВА X

ОРГАНИ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ

Член 96

Највисок извршен и управен орган на државната власт на народната република е Владата на народната република.

Владата на Народната република е одговорна пред Народната скупштина на републиката, на која што и полага сметка за својата работа. Во времето помеѓу две заседанија на Народната скупштина, Владата на републиката одговара и полага сметка за својата работа пред Президиумот на Народната скупштина на републиката.

Член 97

Владата на републиката работи на основа на Уставот на ФНРЈ, на Уставот на републиката, на сојузните закони, на законите на републиката и на основа на уредбите, напатствијата и наредбите од сојузната влада.

Владата на републиката донесуе уредби за применуење на сојузните закони, на законите на републиката, на уредбите, напатствијата и наредбите на сојузната влада; донесуе уредби на основа на законското овластуење како и напатствија и наредби за извршуењето на сојузните закони и на законите на републиката и го контролира нивното спроведуење.

Член 98

Министрите на републиката имаат право да издаваат правилници, наредби и напатствија на основа и заради извршуењето на сојузните закони, на законите на републиката како и на уредбите, напатствијата и наредбите на сојузната влада и Владата на републиката.

Министрите на републиката се грижат за правилното извршуење на сојузните закони, на законите на републиката, како и на уредбите, напатствијата и наредбите на сојузната влада и Владата на републиката.

Член 99

Министерствата на републиката се сојузно-републикански или републикански.

Член 100

Сојузно-републиканските министерства во народните републики раководат одредена гранка на државната управа и ги вршат покрај работите од сопствената надлежност и работите од сојузно-републиканските министерства на сојузната влада, на основа на нивните правилници, напатствија, наредби и решенија.

Член 101

Републиканските министерства раководат самостојно одредена гранка на државната управа од надлежноста на народната република.

Член 102

Министерствата на републиката се одредуат со Уставот на републиката во согласност со Уставот на ФНРЈ.

Президиумот на Народната скупштина на републиката може да ги менуе, соединуе и укинуе постоекјите министерства во согласност со Уставот на ФНРЈ, со Уставот на републиката, со сојузните закони и со решенијата од Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ.

ГЛАВА XI

ОРГАНИ НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ НА АВТОНОМНИТЕ ПОКРАИНИ И АВТОНОМНИТЕ ОБЛАСТИ

Член 103

Правата и делокругот на автономијата на автономните покраини и автономните области се одредуат со Уставот на републиката.

Член 104

Статутот на автономната покраина односно на автономната област го донесуе во согласност со Уставот на ФНРЈ и со Уставот на републиката највисокиот орган на државната власт на автономната покраина или на автономната област, а го потврдуе Народната скупштина на републиката.

Член 105

Највисок орган на државната власт на автономната покраина е Народната скупштина на автономната покраина, која што ја избираат граѓаните на автономната покраина за време од три години и која што се собира според одредбите на Уставот на републиката.

Народната скупштина на автономната покраина избира Главен извршен одбор на автономната покраина како свој извршен и управен орган.

Член 106

Највисок орган на државната власт на автономната област е Обласниот народен одбор, што го избираат граѓаните на автономната област за време од три години и што одржуе свои собранија спрема одредбите на Уставот на републиката.

Обласниот народен одбор избира Обласен извршен одбор како свој извршен и управен орган.

ГЛАВА XII

ОРГАНИ НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ НА АДМИНИСТРАТИВНО- ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ЕДИНИЦИ

Член 107

Органи на државната власт на местата (селата, помалите градови), околиците, градските реони, градовите, окрузите и областите се народните одбори.

Народните одбори на местата ги избираат граѓаните за време од две години, а народните одбори на околиците, градските реони, градовите, окрузите и областите ги избираат граѓаните за три години.

Народните одбори на околиците, градските реони, градовите, окрузите и областите одржуат свои редовни собранија во срокови што ги пропишуе Уставот на народната република.

Член 108

Народните одбори ја раковојат работата на потчинените органи на управата и стопанската и културната изградба во својот делокруг; ја обезбедуваат заштитата на јавниот ред, исполнуењето на законите и чувањето правата на граѓаните; го утврдуваат својот буџет.

Народните одбори донесуваат во рамките на својата надлежност општи прописи (решенија) на основа на сојузниот Устав, на Уставот на републиката, на сојузните закони, на законите на републиката и на општите прописи од повисоките органи на државната власт.

Член 109

Народните одбори се должни во изведувањето на општите и месните задачи да се потпираат на иницијативата и широкиот удел на народните маси и на организациите на работниот народ.

Член 110

Извршни и управни органи на народните одбори, освен во помалите села, се извршните одбори. Извршниот одбор го сочинуат претседателот, потпретседателот, секретарот и членовите.

Извршните одбори ги избираат народните одбори од својата средина.

Член 111

Извршниот орган на народниот одбор во помалите села го сочинуат претседателот и секретарот.

Член 112

Месниот народен одбор свикне во законски предвиден срок месен собор на избирачите, на кого што му полага сметка за својата работа. Правата и должностите на месниот собор на избирачите ги одредуе законот.

Член 113

Извршните и управните органи на народните одбори се потчинети како на својот народен одбор, така и на извршните и управните органи на повисоките органи на државната власт.

Член 114

Народниот одбор може да има за водење на одделни гранки на управата оддели односно отсеци, што стоат под раководство на извршниот одбор. Одделите и отсеците му се потчинети во својата работа на извршниот одбор, а истовремено и на соодветниот оддел на повисокиот народен одбор и на надлежното министерство на републиката.

ГЛАВА XIII**НАРОДНИ СУДОВИ****Член 115**

Органи на правосудието на Федеративната Народна Република Југославија се: Врховниот суд на ФНРЈ, врховните судови на републиките и автономните покраини, окружните и околинските судови.

Со сојузен закон се одредуе устројството и надлежноста на воените судови.

Со закон можат да се создаваат специални судови за одредени видови спорови.

Член 116

Во изречењето на правдата судовите се независни и судат по законот.

Судовите се одделени од управата во сите степени.

Повисоките судови имаат во границите на законот право на надзор над пониските судови.

Член 117

Судовите изречуат правда во името на народот.

Член 118

Расправањето пред судовите се врши по правило јавно.

Решенијата на еден суд може да ги измени само надлежниот повисок суд.

На окривениот му е обезбедено правото на одбрана пред судот.

Член 119

Сите судови судат по правило во векје.

Векјата на околинскиот и окружниот суд, кога судат во прв степен, се состоат од судии и судии-поротници, кои што во судењето се рамноправни.

Член 120

Постапката пред судовите се води на јазиците од републиките, автономните покраини или автономните области кај што се наогја судот. Граѓаните што не го знаат јазикот на кој што се води постапката можат да се служат со својот јазик. На тие граѓани им се обезбедуе правото да се запознаат со целокупниот материјал и да ја следат работата на судот преку преводач.

Член 121

Судиите на Врховниот суд на ФНРЈ ги избира и разрешуе Народната скупштина на ФНРЈ на заедничка седница на обата дома.

Судиите на Врховниот суд на републиката, односно на автономната покраина, ги избира и разрешуе Народната скупштина на републиката односно Народната скупштина на автономната покраина.

Судиите и судиите-поротници на окружниот суд во округот или градот ги избира и разрешуе Народниот одбор на округот или градот.

Судиите и судиите-поротници на околинскиот суд во околицата или градот ги избира и разрешуе Народниот одбор на околицата или градот.

Член 122

Врховниот суд на ФНРЈ е највисок орган на правосудието на Федеративната Народна Република Југославија.

Со сојузен закон се одредуе во кои случаи Врховниот суд на ФНРЈ ќе суди во прв а во кои случаи во втор степен.

Член 123

Врховниот суд на ФНРЈ ја оценуе законитоста на правносилните решенија на сите судови во Федеративната Народна Република Југославија во поглед на применуењето на сојузните закони.

Врховните судови на републиките и на автономните покраини ја оценуат законитоста на правносилните решенија од сите судови на републиката, односно од судовите на автономната покраина.

ГЛАВА XIV**ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО****Член 124**

Јавното обвинителство е орган на Народната скупштина на ФНРЈ за вршење надзор заради правилното исполнуење на законите од страна на сите министерства и на останатите ним подчинети управни органи и установи на Федеративната Народна Република Југославија и на народните републики, на службените лица и на сите граѓани.

Член 125

Јавниот обвинител на ФНРЈ и неговите заменици ги избира и разрешуе Народната скупштина на ФНРЈ на заедничка седница на обата дома.

Јавните обвинители на народните републики и нивните заменици ги именуе и разрешуе Јавниот обвинител на ФНРЈ.

Јавните обвинители на автономните покраини, на автономните области, на областите, округите и околиците ги именуе и разрешуе Јавниот обвинител на републиката при потврда од Јавниот обвинител на ФНРЈ.

Член 126

Јавните обвинители се независни во својата работа и потчинети му се само на Јавниот обвинител на ФНРЈ.

Член 127

Јавните обвинители имаат право да подигаат тужба и жалба, право на законска интервенција во текот на судската и управната постапка, право на кривично гонење, како и право да подигнат барање за заштита на законитоста против правносилните решенија на судовите и на управните органи.

Член 128

Воениот обвинител на Југословенската армија и останатите воени обвинители ги поставуе Врховниот командант на Југословенската армија.

Со Сојузен закон ќе се одреди устројството и надлежноста на военото обвинителство.

ГЛАВА XV**ОДНОСИ МЕГЈУ ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА ВЛАСТ И ОРГАНИТЕ
НА ДРЖАВНАТА УПРАВА****Член 129**

Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ има право да ги поништи или укине уредбите, напатствијата, наредбите и решенијата на сојузната влада, ако не се во согласност со Уставот и со сојузните закони.

Сојузната влада има право да ги поништи или укине правилниците, наредбите, напатствијата и решенијата од членовите на сојузната влада, ако не се во согласност со Уставот, со сојузните закони, со уредбите, напатствијата, наредбите и решенијата на сојузната влада.

Член 130

Президиумот на Народната скупштина на републиката има право да ги поништи или укине уредбите, напатствијата, наредбите и решенијата од Владата на републиката, ако не се во согласност со Уставот на ФНРЈ, со Уставот на републиката, со сојузните закони и со законите на републиката.

Владата на републиката има право да ги поништи или укине правилниците, наредбите, напатствијата и решенијата од министрите на републиката ако не се во согласност со сојузниот Устав, со Уставот на републиката, со сојузните закони, со законите на републиката и со уредбите, напатствијата, наредбите и решенијата од Владата на републиката.

Член 131

Во работите од сојузна надлежност, сојузната влада има право да ги запре актите од Владата на републиката и да ги укине актите од министрите на републиката, ако не се во согласност со сојузниот Устав, со Уставот на републиката, со сојузните закони, со законите на републиката, со уредбите, напатствијата и наредбите на сојузната влада односно со правилниците, наредбите и напатствијата на членот на сојузната влада.

Под истите услови имаат право членовите на сојузната влада да ги задрат актите од министерите на републиката.

Член 132

Президиумот на Народната скупштина на републиката односно на Народната скупштина на автономната покраина и повисоките народни одбори имаат право да ги поништат или укинат незаконитите и неправилните акти од членските народни одбори.

Владата на републиката, одделните нејзини министри и Главниот извршен одбор на автономната покраина во рамките на својата надлежност имаат право да ги поништат или укинат незаконитите и неправилните акти на извршните одбори. Извршните одбори на повисоките народни одбори го имаат истото право спрема пониските извршни одбори.

Народниот одбор има право да ги поништи или укине незаконитите и неправилните акти на својот извршен одбор.

Извршниот одбор на повисокиот народен одбор односно Главниот извршен одбор на автономната покраина и Владата на републиката имаат право да ги запрат од извршување незаконитите и неправилните акти на понискиот народен одбор и да му предложат на својот народен одбор, односно на Народната скупштина на автономната покраина или на Президиумот на скупштината на републиката да ги поништи или укине.

Член 133

Повисокиот народен одбор, Народната скупштина на автономната покраина, односно Президиумот на Народната скупштина на републиката има право да го распушти секој понизок народен одбор и да распише избори за нов народен одбор. Повисокиот народен одбор, Народната скупштина на автономната покраина, односно Президиумот на Народната скупштина на републиката има право да го разреши извршниот одбор на секој понизок народен одбор и да одреди избор на нов извршен одбор.

ГЛАВА XVI

ЈУГОСЛОВЕНСКА АРМИЈА

Член 134

Југословенската армија е вооружена сила на Федеративната Народна Република Југославија. Нејзината задача е да ја обезбедуе и брани независноста на државата и слободата на народот. Таа е чувар на неповредливоста на државните граници и служи за одржување на мирот и безбедноста.

Член 135

Врховниот командант на Југословенската армија го именуе Народната скупштина на ФНРЈ на заедничка седница на обата дома. Врховниот командант ја раководи целата воена и вооружена сила на Федеративната Народна Република Југославија.

ТРЕТ ДЕЛ

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 136

Со денот на влегувањето во сила на Уставот се укинуат сите закони и други правни прописи што му се противни на Уставот.

Решенијата, законите и уредбите потврдени со решението на Уставотворната скупштина од 1 декември 1945 година остануат во важност дури за нив не се донесе конечно решение.

Се овластуат законодавните одбори на обата дома на Народната скупштина на ФНРЈ во срок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на Уставот да ги испитаат сите решенија, закони и уредби потврдени со решението на Уставотворната скупштина од 1 декември 1945 година, да ги доведат во согласност со Уставот и да донесат закони за тоа кои од тие решенија, закони и уредби остануат во важност без измени, односно да донесат закони за измените и дополнувањата на тие решенија, закони и уредби. Овие закони што ќе ги донесат

законодавните одбори на обата дома на Народната скупштина на ФНРЈ се прогласуат со Указ од Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ и се поднесуат на потврда на Народната скупштина на ФНРЈ на нејзиното прво наредно заседание. Предлозите за сообразуење кон Уставот на решенијата, законите и уредбите ќе им ги достави благовремено Претседателот на Владата на ФНРЈ на законодавните одбори.

Член 137

Сите лица помлади од 18 години, што биле воведени во избирачките списоци за изборите на Уставотворната скупштина, го задржуат стеченото избирачко право.

Член 138

Одделните постоекји министерства, што не се предвидени со Уставот во составот на Владата на ФНРЈ можат да останат во составот на Владата се дури за нив не се донесе решение во смисла на членот 74 точка 15) на Уставот.

Член 139

Уставот влегуе во сила со прогласуењето на заедничката седница на обата дома на Уставотворната скупштина.

Дадено во Белград,

главниот град на Федеративна Народна Република Југославија,

31 јануари 1946 година

ПРЕЗИДИУМ НА УСТАВОТВОРНАТА СКУПШТИНА НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Секретар,
Миле Перунички, с. р.

Претседател,
др. Иван Рибар, с. р.

Потпретседатели:

Моша Пијаде, с. р.

Филип Лакуш, с. р.

Јосип Рус, с. р.

Буро Пуцар, с. р.

Димитар Влахов, с. р.

Марко Вујачиќ, с. р.

Членови:

Јосип Броз-Тито, с. р.; Бане Андрејев, с. р.; др. Владо Бакариќ, с. р.; Душан Бркиќ, с. р.; Јосип Видмар, с. р.; Милован Ђилас, с. р.; Едвард Кардељ, с. р.; Сретен Жујовиќ, с. р.; др. Синиша Станковиќ, с. р.; Влада Зечевиќ, с. р.; др. Стеван Јаковљевиќ, с. р.; Блажо Јовановиќ, с. р.; др. Драгољуб Јовановиќ, с. р.; Борис Кидрич, с. р.; Сава Косановиќ, с. р.; Лазар Кулишевски, с. р.; др. Благоје Нешковиќ, с. р.; Јаша Продановиќ, с. р.; Александар Ранковиќ, с. р.; др. Златан Сремец, с. р.; Добросав Томашевиќ, с. р.; Фране Фрол, с. р.; Андрија Хебранг, с. р.; Авдо Хумо, с. р.; Родољуб Чолаковиќ, с. р.; Владо Шегрт, с. р.

55.

На основа чл. 18 Уредбата за регулирање принадлежностите на лица на служба во Југословенската армија и морнарица се пропишуе

ПРИВРЕМЕН ПРАВИЛНИК

ЗА НАКНАДА НА ПЛАТНИТЕ ТРОШКОВИ НА ЛИЦА ВО ЈУГОСЛОВЕНСКАТА АРМИЈА И МОРНАРИЦА

I. Општи одредби

Член 1

Под службено патување се смета патот на лицата на служба во Југословенската армија и морнарица поради извршување службениот задаток надвор од местото во кое се наоѓа командата, единицата или установата, во која дотичното лице служи.

Под место на службување се смета местото во кое дотичното лице е одредено постојано на служба и околицата на ова во границите до 3 километра, сметајќи од границата на дотичното место.

Член 2

За времето проведено на службен пат се исплатуе накнада за храна, накнада за стан и накнада за лични превоз по одредбите на овој Правилник.

Член 3

Службениот пат може да трае до 30 дена. Во извештните случаи овој рок може да го продолжи Министерот на народната одбрана.

Траењето на службениот пат се смета по стварниот број на деновите проведени на пат со тоа, да се за накнада како на еден ден сметаат денот на подуењето и денот на повратокот.

Денот на довогјањето на службениот пат и денот на подуењето од истото има да се овери на наредуењето за службениот пат. Оверата ја врши командантот-старешина и комесарот на командата - установата во местото на службениот пат.

Член 4

Службеното патување може да се врши само на основа на писменото наредување.

Наредуењето за службен пат го издават овие наредбодавци на кои е доделен кредит за службени патувања.

Наредуењето за службен пат не може никој да го издаде ако нема одобрен кредит за патни трошкови.

Член 5

Наредување за службен пат за потчињените члуге потпишуат:

а) командантите и политичките комесари на бригадите и на нив рамни наредбодавци за патување до 5 дена;

б) командантите и политичките комесари на дивизиите и на нив рамни наредбодавци за патување до 15 дена;

в) командантите и политичките комесари на армиите и на нив рамни наредбодавци за патување до 30 дена;

г) во Министерството на народната одбрана правото за издавање наредувања за службен пат ќе го регулира Министерот на народната одбрана со засебна наредба.

За службените патувања кои лично ги вршат наредбодавците од точка а), б) и в) на овој член, поради инспекција на труците, не е потребно наредување на претпоставениот старешина, ако за истото има претходно одобрен кредит. Останалите службени патувања ги вршат овие наредбодавци по наредуењето односно одобрењето на претпоставените старешини.

Член 6

На лицата на служба во Југословенската армија и морнарица кои патуат на позив на било кој војни или народни власти, установи или организации во својство на сведоци, експерти толмачи и т. сл., сите трошкови по овој Правилник ги исплатуат односните власти, установи или организации, на чиј позив е учинет службениот пат.

II. Накнада за храна

Член 7

Накнадата за храна за секој ден на службениот пат (сем случаи наведени во чл. 8) се исплатуе во размера:

а) на генералите, офицерите, лицата на офицерски положој, на војните и прагјанските чиновници во Југословенската армија и морнарица и на лицата кои служат преку прописаниот војни рок 1,1/2% (еден и пол) од бруто износот на основната плата, но не помалку од 40 и не повеќе од 100 динари дневно;

б) на борците и подофицерите, кои служат прописан војни рок, не се исплатуе накнада за храна за време на службениот пат, но отколку не е возможно да им се обезбеди храна во натура, ќе се исплатуе накнада за храна по 30 динари дневно.

Член 8

На лицата наведени во чл. 7, под а), припаѓа смалена накнада за храна на службениот пат по следното:

1) 1% од бруто основната плата, но не помалку од 30 нити повеќе од 60 динари дневно:

а) ако во едно исто место непрекидно се бават подолго од 30 дена;

б) кога службено патуат во состав на војна музика, оркестар, хор и позоришна трупа за приредби во војните единици (команди), до колку не е возможно да им се обезбеди храна во натура.

2) Кога се упатуат на службен пат преку 5 дена во такво место од каде постои можност на секојдневен повраток во местото на постојано службување и становање, а извршување службениот задаток не изискуе непрекидно останување во местото на службениот пат, им припаѓа половина накнада за храна по чл. 7. Ова мора да се нагласи во наредуењето за такво службено патување.

Кога горе наведените лица учествуат со трупата во извршување специален задаток, на вежба, маневра, кои трајат преку два дена и се вршат на далечност преку 15 километра од местото на постојано становање, им припаѓа храна во натура со единиците.

На истите лица кога патуат службено во транспорт со трупата преку два дена храна им припаѓа во натура со трупата која се транспортуе; во транспорт без трупа им припаѓа накнада по чл. 7.

Член 9

За времето кое ќе го проведат на службениот пат, на лицата ставени на расположење или на ново распоредените им припаѓа накнада за храна во висина на износите предвидени во чл. 8, под I).

Член 10

Во случај на задржување на службениот пат поради непредвидени пречки накнадата за храна се исплатуе и за тоа време, уз потврда на службените војни или сообраќајни органи за причината и траењето на задржувањето.

Член 11

Накнада за храна не се исплатуе:

а) за време додека лицето е ставено на расположење при истата команда, единица или установа;

б) во сите случаи кога лицето, кое патуе службено е обезбедено со храна во натура;

в) на службениот пат кој трае помалку од 12 саати;

г) во случај на болест на лице кое на службениот пат, од денот на неговото сместување во болница и за време боравокот во истата;

д) при појдуењето на суд како окривени;

е) кај редовното отсуство и одмор.

III. Накнада за стан

Член 12

За време на бавење во местата на службениот пат припаѓа на име накнада за стан дневно:

Разред на Без поднесу- Уз поднесуење сметка
скапотијата ење сметка спрема стварните износи
но не повеќе од

1	2	3
I	40 динари	70% од износот на накнадата за храна по чл. 7 под а)
II	30 „	60% од износот на накнадата за храна по чл. 7 под а)

Член 13

Кај службениот пат на борците и подофицерите во места, во кои не постојат војни единици припаѓа накнада за стан 20 динари дневно.

Член 14

Накнадата за стан не се исплатуе кога на лицето кое патуе службено е обезбеден бесплатен стан; за време појдуењето на службениот пат и повратокот; кај службениот пат со единицата или транспортот.

IV Накнада за лични превоз

Член 15

За службени патувања првенствено да се ползуваат совршени бесплатни превозни средства кои вршат некои други задатоци, а можат да се ползуваат. Кога тоа не е возможно да се издадат документи за кредитирано возење. Доколку не може да се ползуе кредитирано возење, за службено патување со железница, брод, авиоплан и други државни превозни средства, припаѓа накнада за возна карта, а тоа:

а) на лица на положај командант на дивизија и со повисок положај, како и на лица на положај на нив рамен, I класа со железница и брод;

б) на сите останали лица на офицерски положај како и на војни и граѓански чиновници во Југословенската армија и морнарица, II класа на железница и I класа на брод;

в) на сите останали лица во Југословенската армија и морнарица, III класа на железница и II класа на брод.

На лицата кои имаат бесплатно возење не им припаѓа накнада за превозни средства, за кои имаат бесплатно возење.

На лица која службено патуваат во правец каде не постојат државни превозни средства нити транспортни друштва со одредена тарифа, им припаѓа за секој километар 5 динари.

Лицата кои ги потпишуваат наредбењата за службено патување можат да издадат одобрење, по својата увидливост, кога тоа интересите на службата бараат и водејќи сметка за висината на издатоците, да се употреби државно превозно средство од делокругот на својата надлежност.

Член 16

На преместените лица покрај накнадата од чл. 15 им припаѓа и накнада за преносуење на стварите, и тоа ако се без покуќнина, до 200 кило, а со покуќнина до 2000 кило, спрема стварниот платен износ по спроводните транспортни тарифи.

V Останали одредби

Член 17

После секое службено патување има да се поднесе платна сметка која треба да содржи:

а) име и презиме, чин и положај на подносителот на сметката;

б) ден на тргањето и враќањето од службениот пат и место каде патувал;

в) износ на платната сметка со назначуењето колку износи накнадата за храна, колку за стан а колку за превоз;

г) износ на примената аконтација на која каса; и

д) сите повластици во превозните средства.

Покрај останалите докази, уз сметката мора да се приложи уште и наредбењето за службениот пат односно премештајот во оригинал или оверен препис.

Сметката мора да биде оверена од командантот-старешината кој го издал наредбењето за службено патување со назначуење, оти истото е извршено и оти времето означено во сметката било потребно за извршуење на одредената работа.

Член 18

Сметката за извршеното службено патување ја исплатуе онаа команда, единица или установа кај која се најде на служба лицето кое патуе службено и по чие наредбење е извршен службениот пат.

За службени патувања кои се вршат по специално наредбење на повисоките штабови и команди, патните трошкови ги исплатуваат односниот штаб и командата.

Член 19

На име накнадата по овој правилник можат унапред да се издадат потребни суми најповеќе во висина 2/3 од износот на сите накнади за службено патување, спрема приближната пресметка.

Аконтацијата за службениот пат се издава на денот на кинисуењето на пат или ден порано.

Од лица кои издават наредбења за службени пат, односно аконтации, противно на одредбите на овој Правилник, ќе се наплати износот на платната сметка или земената аконтација. Сем тоа, вакви лица ќе се земат на дисциплинска, а при повторни или злонамерни случаи и на кривична одговорност.

Член 20

Плаќањето накнадата за храна и за стан кај групно службено патување: на курсеви, на стаж, на пракса, во војни школи, за полагање испит, за приредби и тн. се врши на основа на патните сметки кои ги сочинуе војната команда кај која се држи курсот, приредбата, стажот, итн., и тоа вкупно за се по нормите на чл. 8, под б) и чл. 12, под 3).

Член 21

На лицата од чл. 7, под а) за време вежби, маневри, привремено дислоцирање, логоруење, пручни школски патувања, стажови и тн., им припаѓаат намалени накнади за стан и храна до колку потребите на учесниците не се осигурани бесплатно. Висината на накнадата за секој конкретен случај ја одредуе старешината кој го наредуе службеното патување во наредбењето со кое таа раѓа — патување се предвидуе, и тоа спрема времето на траењето, далечината од местото на становањето и на останалите утицајни околности.

Член 22

Сите посакуења по овој Правилник застаруваат за три месеца од денот на свршеното патување, сем во случај нарочни оправдани пречки, кога овој рок се продолжуе до 6 месеци.

Доколку е изземена аконтацијата, сметката има да се поднесе во рок од 10 дена по свршеното пату-

вање. Во противно, изземената сума ќе се наплати по административен пат.

Член 23

За службени патувања во странство важат прописите на Правилникот за накнадување на патните трошоци, издаден од Министерството на финансите на Сојузната влада V бр. 3565 од 22 мај 1945 година („Службен лист“ бр. 36/1945).

Член 24

Сите аконтации изземени на име на патни трошоци до доносенењето на овој Правилник ќе се ликвидираат по постапката кој ќе го пропише накнадно Министерството на народната одбрана.

Член 25

Толкуењето и сите потребни шапатствија по овој Правилник ќе ги дава Финансискиот оддел на Министерството на народната одбрана.

Член 26

Овој Правилник влегуе во сила со денот на обнародуењето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

24 јануари 1946 година
Белград

Претседник на Министерскиот совет
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

56.

ДРУГО ОБАВЕЗНО ТОЛКУЕЊЕ

НА УРЕДБАТА ЗА ИЗЕДНАЧУЕЊЕ ЦЕНИТЕ НА ИНДУСТРИСКИТЕ И ЗАНАДСКИТЕ ПРОИЗВОДЕНИЈА ЗАТЕЧЕНИ НА СЛАДИШТАТА НА ДЕНОТ НА ЗАМЕНА НА ПАРИТЕ СО ЦЕНИТЕ НА ИСТОСОРТНАТА СТОКА ВО НОВОТО ПРОИЗВОДСТВО ОДНОСНО ПРОМЕТОТ

1) Државните претпријатија во смисла точ. 6 Обавезното толкуење на оваа Уредба од 24 декември 1945 година бр. 2279 („Службен лист“ бр. 101 од 28 декември 1945 година) ќе изработат наместо пописни листови во смисла чл. 5 Уредбата аналогни интерни пресметки.

2) Претпријатијата кои се 100% во својина на државата ќе ги задолжат за целиот износ на разликата од интерната пресметка од точ. 1 соодветните сметки на залихите и целата сума да ја одобри на новата сметка на причувите за изедначуење цените.

3) Претпријатијата кои не се 100% во својина на државата ќе ги задолжат соодветните сметки на залихите за износот на разликата добиена со интерната пресметка од точ. 1 на ова Напатствие и целата сума да ја одобрат на Сметката на причувите за изедначуење цените. Оној дел на причувите за изедначуење цените кој одговара на износот со кој, според чл. 10 на Уредбата, Индустриската банка на Југославија а. д., во аналогниот случај би го задолжила односно претпријатието, ќе се пренесе од Сметката на причувите за изедначуење цените во полза на Сметката на државниот апор. Државата има право да во секое време побара да и се на основа на овој апор издадат гратис акциите на претпријатијата.

4) Како Уредбата за изедначуење цените ги дополнува прописите на Законот за валоризацијата во поглед на залихите на стока, сировина и друго, тоа вишокот над цените по кои ги се изедначуе со валоризациониот вишок во смисла чл. 10 Напатствието за спроведуење валоризација и прокнижуење во динари Д.Ф.Ј. во врска со замената на парите, и не подлежуе на опорезуење за оној дел во кој не е содржан бруто добитокот.

5) Сите останали претпријатија, без оглед да ли подлежат на обавезата за полишуење и на пријавата или се заради висината на залихите ослободени од тоа, се должни да за разликата во вредноста добиена со пресметката ги задолжат соодветните сметки на залихите во полза на Сметката на причувите за изедначуење цените. На терет на Сметката на причувите за изедначуење цените ќе се книжи оној дел за кој претпријатијата ќе бидат задолжени од страна на Индустриската банка на Југославија а. д.

6) Во цел на опорезуење на бруто добитокот содржан на Сметката на причувите за изедначуење цените, Индустриската банка на Југославија а. д. ќе го смали долгуењето на претпријатието по чл. 10 Уредбата за износот кој одговара на бруто заработуачката на целото количество на старата залиха, а спрема инструкциите на Привредниот совет — Комисијата за политика и цените. Ова смалуење на долгот претпријатието ќе го книжи во полза на Сметката на разликата на цените. При билансирањето, салдото на оваа Сметка мора да одговара на бруто заработуачката на непродадените количества на старите залихи која се води во претпријатието на денот на составането на билансот; вишокот преку тоа се пренесуе како бруто заработуачка и подлежуе на опорезуење.

7) Претпријатијата од точ. 2 и 3 како и сите останали претпријатија, за оној дел на разликата на цените кој остануе кај нив како поголемуење на обртниот капитал ќе ги задолжат и тоа:

Индустриските претпријатија со 7% од салдото на Сметката на причувите за изедначуење цените;

Трговски претпријатија на големо со 10% од салдото на Сметката на причувите за изедначуење цените;

Трговски претпријатија на мало со 15% од салдото на Сметката на причувите за изедначуење цените.

Сметката на причувите за изедначуење цените во полза на Сметката на разликата на цените. На крајот на секоја година книговодствената состојба на Сметката на разликата на цените има да се сведе на износ на бруто заработуачката на непродадените количества на старата залиха која се води во претпријатието на денот на составот на билансот; вишокот преку тоа се пренесуе, како и под точ. 6 како бруто заработуачка на текучата година на соодветните сметки и подлежуе на опорезуење.

8) Ова Обавезно толкуење влегуе во сила со денот на обнародуењето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 705

30 јануари 1946 година
Белград

Претседник на Привредниот совет,
А. Хебранг, с. р.

Министер на финансите.

Ср. Жујовиќ, с. р.

57.

На предлог на Аграрниот совет на Федеративна Народна Република Југославија број 278 од 15 јануари 1946 година Привредниот совет издава

НАПАСТВИЕ

ЗА ТОЛКУЕЊЕ И ПРИМЕНУЕЊЕ ЧЛ. 2 И 5 УРЕДБАТА ЗА ОСНИВАЊЕ ФОНДОВИТЕ НА СТАНБЕНИТЕ И ПОЉОДЕЛСКИТЕ ЗГРАДИ, ПОЉОДЕЛСКИОТ ИНВЕНТАР И СТОКАТА, СЕМЕТО, ХРАНАТА И ПОКУКЈИНАТА ДОБИЕНИ СО КОНФИСКАЦИИТЕ И ЕКСПРОПРИАЦИИТЕ ОД 21 СЕПТЕМВРИ 1945 ГОДИНА

(Службен лист бр. 71 од 21 септември 1945 година)

1) Зградите во градското подрачје, ако се тесно врзани за објект на аграрната реформа и ако е зградата по својата намена селска, т. е. содржи според

куќа за живеење и потребни привредни згради, влегуат во фондот на пољоделските и станбените згради во смисал чл. 2 Уредбата. Ако на овие услови не одговараат влегуат во градскиот станбен фонд.

2) Дворци (замкови) не влегуат во фондските предвидени во чл. 2 на Уредбата; за нивната намена имаат да одлучат владите на народните републики на чија територија тие дворци се навогјат.

3) Станбените згради на објектите на аграрната реформа влегуат во фондските од чл. 2.

4) Од покретностите затечени во станбените и пољоделските згради влегуат во фондот од чл. 2 на Уредбата сите змии кои по својата природа се употребиви за аграрните интересенти. Останалите покретности кои по својата природа служат за градска употреба, нарочно намештајот на полуксузната изработка, треба да се предадат на управите на народните добра.

Дворците (замковите) имаат со целиот свој уредбај да се сочуваат за цел во кој ќе бидат одредени.

5) Драгоценостите, хартиите од вредност, парите и на тоа слично имаат преку месните управи на народните имоти да се предаваат на земските управи на народните имоти.

Бр. 314

28 јануари 1946 година

Белград

Претседник на привредниот совет,

А. Хебранг, с. р.

58.

На основа членот 9 Указот за општата амнестија и помиловање од 3 август 1945 година издавам

ОБЈАСНУЕЊЕ

НА УКАЗОТ ЗА ОПШТАТА АМНЕСИЈА И ПОМИЛОВАЊЕ

1) Указот за општата амнестија и помиловање од 3 август 1945 година не се однесуе на лица кои со правоснажна пресуда биле осудени на казна на вечита робија, па таа казна, било на која основа им е снижена или на временска казна на робија или лишуење на слободата со или без принудна работа.

2) Указот за општата амнестија и помиловање од 3 август 1945 година не се однесуе на лица кои било во какво својство припаѓале на 369 дивизија, таканаречена „Врајста дивизија“.

Зак. бр. 114

24 јануари 1946 година

Белград

Министер на правосудието,

Фране Фрол, с. р.

59.

На основа член 7 Законот за организација на државната пољоделска машинска служба и членот 4 и 5 Наредбата за организација пољоделските машински станици доносувам

НАРЕДБА

ЗА МОБИЛИЗАЦИЈА НА ТРАКТОРИТЕ И ТРАКТОРСКИТЕ ПЛУГОВИ ЗА ОБРАБОТУЕЊЕ ЗЕМЈА

1

Сите пољоделски трактори и оругје и машини за тракторско влечење (плугови, тањирачи, сејалници и др.) на приватниците мобилисане се со цел на употребување за обработување земјата.

2

Со употребувањето на тракторите за обработување земјата раководат пољоделските машински станици. Станиците се пријат тракторите да бидат максимално исползуени, ги распоредуат тракторите на работа и им дават производни задатоци.

3

Во случај на потреба власниците на тракторите должни се со истите да одат на работа и вон својата околицата спрема распоредот на Управата на пољоделските машински станици.

4

Власникот на тракторот должен е да работи на основа производниот задаток кој го примил од пољоделско-машинската станица со својата работна снага и должен е да набави мазиво за порење на свој трошак.

Накнада за работата му припаѓа спрема одобрените цени за тракторски работи кој важат на територијата кај што работи со тракторот.

5

Ако власникот на тракторот одбие да работи по прописите наведени во точ. 4 тогај пољоделската машинска станица ќе го земе тракторот и оругјата за тракторско влечење уз оштета од власникот на тракторот и ќе работи со истиот во своја режија.

6

На власникот на тракторот и оругјата за тракторско влечење кој не се одзива на работа на повикуење на станицата или не го стави својот трактор и оругјата за тракторско влечење на располагање на станицата, не ќе му се додели контингент за гориво и мазиво нити ќе добие одобрење за набавка резервни делови и материал за поправање. Власниците кои не го извршат производниот задаток во сезоната на пролетната сеидба не ќе им се дозволи работа во кампањата на вршењето во 1946 година. Во потешки случаи како и кога власникот го онеспособил својот трактор да би ја избегнал работата, ќе се поступи по одредбите на Законот за сузбијање недопуштена спекулација и привредна саботажа.

7

Сите републикански министерства на пољоделството, ќе пропишат до 25 февруари Правилник за контролата на што поарно исползуење на приватните трактори во кој према приликите на својата територија ќе ги предвидат сите околности за исползуење и контрола работата на тракторите.

Во Правилникот нарочно ќе одредат рок до кој приватните трактори морат да бидат уредени за работа, т. е. до кој рок сите неисправни трактори морат да бидат поправени. За власниците на тракторите кои до одредениот рок не ги доведат своите трактори во исправна состојба ќе се одреди да тракторите и оругјата на тракторско влечење мораат да ги предадат на поправање и исползуење на пољоделските машински станици. Станиците овие трактори и оругја за тракторско влечење ќе ги поправат на сметка на власниците на тракторите и трошковиот на поправањето ќе ги одбијат од накнадата која ќе му припадне на власникот за исползуење на неговиот трактор.

8

Оваа Наредба влегуе во сила со денот на обнародувањето во „Службениот лист“.

26 јануари 1946 година

Белград.

Министер на пољоделството,
др. **В. Чубриловић**, с. р.

60.

На основа чл. 1 и 2 Законот за заступување надлежштвата, установите, претпријатија и организациите на јавен карактер од 3 август 1945 година, прописувам

НАПАТСТВО**ЗА ЗАСТУПУВАЊЕ МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КОЛОНИЗАЦИЈА НА СОЈУЗНАТА ВЛАДА И ПОДРАЧНИТЕ НАДЛЕШТВА И УСТАНОВИ**

1) Министерството за колонизација на Сојузната влада ги заступува пред судовите и другите народни власти, во поглед на заштитата неговите имотно-правни интереси, шефот на Правниот одсек на Министерството, или оној орган на Министерството кого Министерот за сकोја работа нарочно ќе го одреди,

2) Главната комисија за населување борците во Војводина во Нови Сад ја заступува, во поглед на работите од точ. 1, претседникот на Комисијата или органот кого он ќе одреди било за постојано заступување било за заступување во поедини работи.

3) ако накнадно се формираат нови надлежства или установи подредени на Министерството за колонизација, нивното заступување ќе се врши како под точ. 2,

4) Сите правни акти који го обвезуваат Министерството за колонизација на Сојузната влада и подрачните му надлежства и установи, а кои се превземени од страна на службениците кои вршат заступување, полноважни се по претходно или накнадно одобрување на Министерот или на органот од него овластен.

5) Ова Наяпатствие влегуе во сила со денот на обнародувањето во „Службениот лист“

Бр. 1486
26 јануари 1946 година
Белград

Министер за колонизација,
Сретен Вукосављевиќ, с. р.

61.

На основа точка II Решењето на Привредниот совет од 12 ноември 1945 година за одредување предметите кои спаѓаат под планска распределба и потрошувачка, а во смисла Уредбата за планска распределба и потрошувачка на стока, во дополнување на точка 10 на Решењето број 467 од 9 јуни 1945 година, донесувам

РЕШЕЊЕ**ЗА СТАВАЊЕ ПОД РЕЖИМ НА ПЛАНСКА РАСПОДЕЛБА И ПОТРОШУВАЧКА НА СИТЕ ВРСТИ ТУТКАЛ, ЖЕЛАТИН И ПАСТА ЗА ДУШЕМЕ**

Покрај предметите наведени во точка 10 на Решењето број 467 од 9 јуни 1945 година — хемиски производи („Службен лист“ бр. 40 од 12 јуни 1945 година) под режим на планска распределба и потрошувачка спаѓаат и сите врсти туткал, желатин и паста за душеме.

Произвоѓачите на горните артикли се должни одма да ги пријават сите свои залихи на Министерството на трговијата и снабдувањето — на Изванредната управа за снабдување.

Трговците на големо како и оние на мало се должни одма да ги пријават своите залихи на наведените артикли на Министерството на трговијата и снабдувањето на онаа народна република на чија територија се наоѓаат.

Ова Решење влегуе во сила со денот на обнародување во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 3628
21 јануари 1946 година
Белград

Министер на трговијата и снабдувањето,
инж. **Никола Петровиќ, с. р.**

ЗАПИСНИК**НА VI РЕДОВЕН СОСТАНОК НА СОЈУЗНА СКУПШТИНА НА УСТАВОТВОРНАТА СКУПШТИНА НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА, ОДРЖАН НА 21 ЈАНУАРИ 1946 ГОДИНА ВО БЕЛГРАД**

Претседавал Претседникот Владимир Симиќ.
Застапник секретар Вељко Зековиќ.
Претседникот Владимир Симиќ го отвара VI редовен состанок во 15,20 сатот.
На основа членот 7 Пословникот, а зарад спременоста на сите секретари, Претседникот го одредува за заменик секретар Вељко Зековиќ, народен пратеник.

Прочитаниот Записник на V редовен состанок Скупштината го прима без забелешка.

Скупштината одобрува сакани отсуства на народните пратеници: на Исмет Шакир месец дена заради болеста, на Павле Јовиќевиќ два месеца заради болеста и на Љупчо Арсов 20 дена зарад хитни работи, па се прејдуе на дневен ред: продолжување претресот во начело на нацртот на Уставот на Федеративна Народна Република Југославија.

Зборуваат: Франьо Гаџи „за“, Радован Мијушковиќ „за“, Павел Шатев „за“, па Претседникот дава 10 минути одмор.

После одморот седницата е наставена во 17,30 сатот.

Зборуваат: Михаило Гјуровиќ „за“, др. Заим Шарац „за“, па Претседникот Владимир Симиќ со пристапувањето на Скупштината ја заклучува седницата во 13,30 сатот, а идната ја закажува за вторник, 22 јануари 1946 година во 16 сатот, со дневниот ред: продолжување претресот во начело на нацртот на Уставот Федеративна Народна Република Југославија.

21 јануари 1946 година
Белград

Секретар,
Стеван Јовчиќ, с. р.

Потпретседник,
Франьо Гаџи, с. р.

ЗАПИСНИК**НА VI РЕДОВЕН СОСТАНОК НА СКУПШТИНАТА НА НАРОДИТЕ НА УСТАВОТВОРНАТА СКУПШТИНА, ОДРЖАН НА 21 ЈАНУАРИ 1946 ГОДИНА ВО БЕЛГРАД**

Претседава Претседникот Јосип Видмар.
Секретар Нинко Петровиќ.
Претседникот Јосип Видмар ја отвора седницата во 15,10 сатот.

После читањето на Записникот од V редовен состанок од 19 јануари 1946 година, кој Скупштината го прима без забелешка, се прејдуе на дневниот ред: продолжување на начелниот претрес на извештајот на Уставотворниот одбор на Скупштината на народите за нацртот на Уставот на Федеративна Народна Република Југославија.

Зборуваат: Иван Миланковиќ „за“, Хасан Ребац „за“, Ката Пејновиќ „за“, Абдурашим Мустафа „за“.

Гојко Гарчевиќ „за“, а после кратка пауза во продолжето на седницата Бено Котник „за“, Томо Чиковиќ „за“ и Милан Бурсач „за“.

Претседникот на Скупштината Видмар ја заклучува седницата во 18.20 сатот, а идната ја закажува за 22 јануари 1946 година, во 16 сатот со истиот дневен ред:

Продолжување на начелниот претрес на извештајот на Уставотворниот одбор на Скупштината на народите за нацртот на Уставот на Федеративна Народна Република Југославија.

21 јануари 1946 година

Белград

Секретар,

Претседник,

Нинко Петровиќ, с. р.

Јосип Видмар, с. р.

ОД ЗЕМСКИТЕ СЛУЖБЕНИ ЛИСТОВИ

ОД ЗЕМСКИТЕ СЛУЖБЕНИ ЛИСТОВИ

Да би се на претплатниците на „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“ пружиła возможность да ја следат законодавната работа на земските, покраинските и обласните народни скупштини и земските влади, Редакцијата на „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“ ќе објавува во иднина кратки библиографски белешки од земските, покраинските и обласните службени листови за законите, уредбите, одлуките и останалите прописи.

НАРОДНИ НОВИНИ

СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФЕДЕРАЛНА ХРВАТСКА

Правилник за состав и работа на Комисијата за испитување и исправување неправилностите направени при оценувањето на ученици, положувањето на испитите и издавањето свидетелства на средните медицински школи. — (Број 17 од 22 јануари 1946 година).

Решение за оснивање Станица за испитување струјомери. — (Број 17 од 22 јануари 1946 година).

Уредба за оснивање Земска управа за уљарство. — (Број 18 од 24 јануари 1946 година).

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА ФЕДЕРАЛНА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Закон за Виша педагошка школа. — (Број 3 од 16 јануари 1946 година).

Уредба за оснивање Биолошки институт во Сарајево. — (Број 3 од 16 јануари 1946 година).

Уредба за измена и дополнување членот 6 и членот 12 Уредбата за регулирање припадности на државните службеници од граѓанскиот ред и останалите јавни службеници на Босна и Херцеговина од 21 јуни 1945 година. — (Број 3 од 16 јануари 1946 година).

Напатствие за применување Уредбата за пензионисување на државните службеници. — (Број 3 од 16 јануари 1946 година).

Напатствие за применување Уредбата за установување право на пензија и Правилникот за извршување Уредбата за установување право на пензија. — (Број 3 од 16 јануари 1946 година).

Одлука за средношколските ученички домови. — (Број 3 од 16 јануари 1946 година).

Уредба за максималниот неделен број на часовите на наставниците и директорите на средните и учителските школи и хонорисување прекубројните часови. — (Број 1 од 2 јануари 1946 година).

Правилник за организацијата и работата на Земската комисија на Босна и Херцеговина за утврдување злочини на окупаторите и нивните помагатели. — (Број 1 од 2 јануари 1946 година).

Наредба за колене стока. — (Број 1 од 2 јануари 1946 година).

Напатствија за изборите на работничките поврители во сите частни, задружни и државни претпријатија, надлештва, установи и организации, во кои е запослено најмаку пет работници, намештеници и службеници. — (Број 1 од 2 јануари 1946 година).

СЛУЖБЕН ГЛАСНИК НА СРБИЈА

Закон за измена и дополнување Законот за аграрна реформа и о внатрешната колонизација од 14 ноември 1945 година (Број 4 од 26 јануари 1946 година).

Закон за измена на Законот од 28 август 1945 година бр. 1968 за оснивањето на Фондот за обновување на селските зградија, разорени и оштетени за време на војната на подрачјето на Србија. — (Број 4 од 26 јануари 1946 година).

Закон за овластување Народната влада на Србија, за доносување уредби за оснивањето, соединувањето, изводувањето и укинувањето државните претпријатија. — (Број 4 од 26 јануари 1946 година).

Закон за измена Законот за давањето амнестија и помилување за кривични дела казниви по законите и решенијата на Федерална Србија. — (Број 4 од 26 јануари 1946 година).

Закон за наплатување и употреба на судскиот допринос на подрачјето на Србија. — (Број 4 од 26 јануари 1946 година).

СОДРЖАЈ:

Страна

54. Решение на Уставотворната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија за прогласувањето на Уставот на Федеративна Народна Република Југославија —	73
55. Привремен правилник за макнада на трешковите на лицата во Југословенската армија и морнарица — — — — —	95
56. Друго обавезно толкување на Уредбата за изедначување цените на индустриските и занатските производенија затечени на складштата на денот на замена на парите со цените на истоврсната стока во новото производство односно прометот — — — — —	97
57. Напатствие за толкување и применување чл. 2 и 5 Уредбата за оснивање на фондовите за станбените и поделските згради, поделскиот инвентар и стоката, семето, храната и локумјивината добиени со конфискација и експропријација од 21 септември 1945 година („Службен лист“ бр. 72 од 21 септември 1945 година) — — — — —	97
58. Објаснение на Указот за општата амнестија и помилување — — — — —	98
59. Наредба за мобилизација на трактори и тракторни плугови за обработуачка земјата	98
60. Напатствие за заступување Министерството за колонизација на Сојузната влада и подрачните надлештва и установи — — — — —	99
61. Решение за ставање под режим на планска расподелба и потрошувачка на сите врсти туткал, желатин и паста за дупчење — —	99

Издавач: Редакцијата на „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“ — Београд, Бранкова 20. — Директор и одговорни уредник: Слободан М. Нешовиќ, Мајке Јевросиме 20. — Штампана на Државна штампарија Београд.